

THISTED KOMMUNE

TILLÆG § 12 MILJØGODKENDELSE

Slagtesvin
Klatmøllevvej 27, 7700 Thisted
22. august 2016

1. GENERELLE FORHOLD

Godkendelse af virksomhed i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK. nr. 442 af 13. maj 2016.

1.6 Ejer- og driftsforhold

Godkendelse	Tillæg nr. 1 til § 12 miljøgodkendelse
Virksomhedens art	Svineproduktion
CVR-nr.	14241086
P-nr.	1000705282
CHR-nr.	85707
Ejendomsnummer	7870087523
Matrikelnr. og ejerlav	5d Torsted By, Torsted
Bedriftens adresse	Klatmøllevvej 27, 7700 Thisted
Ansøgers navn og adresse	Leif Gravesen, Klatmøllevvej 27, 7700 Thisted
Ansøgers konsulent	Jørgen Røhrmann, LandboThy
Tilsynsmyndighed	Thisted Kommune, Teknisk Forvaltning Kirkevej 9, 7760 Hurup Thy tlf.: 9917 1717 e-mail: teknisk@thisted.dk
Sagsbehandler	Niras Esbjerg tlf.: 75135022 e-mail: esbjerg@niras.dk
Kvalitetssikring	Ulrik B. Krogh
Godkendelsesdato	22. august 2016
Ansøgningskema	Skema nr. 81672 version 2 (+ scenarieberegning nr. 90269)

Indholdsfortegnelse

1. GENERELLE FORHOLD	1
1.6 Ejer- og driftsforhold	1
1.7 Godkendelsespligt	3
1.7.4 Afgørelsen	3
1.8 Godkendelsens omfang	4
1.8.4 Tidligere godkendelser	4
1.8.5 Biaktiviteter	4
1.8.6 Gyldighed	4
1.8.7 Husdyrbrugets ophør	5
1.8.8 Offentlighed og høring	5
1.8.9 Ikke teknisk resumé	8
1.9 Vilkår	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE	18
2. ANLÆGGET	19
2.6.2 Husdyrgødning	19
2.6.4 Foder	19
3. AREALERNE	21
3.6 Markoplysninger	21
3.7 Transport til arealer	23
3.8 Gødningsregnskab	24
3.9 Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor	25
3.10 Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)	29
3.10.4 Nitrat til overfladevand	29
3.10.5 Fosfor til overfladevand	30
3.11 Ammoniak fra udbringning	30
3.11.4 Øvrige forhold angående udbringningsarealer	33
3.12 Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringningsarealer)	34
3.13 BAT for udbringning af husdyrgødning	35
3.14 Gener fra udbringning	35
4. INDKOMNE HØRINGSSVAR	35
BILAG	36
Bilag 1: Udbringningsarealer	1
Bilag 2: Nitratklasser	8
Bilag 3: Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitrat til grundvand	9
Bilag 4: Nitratfølsomme indvindingsområder	13
Bilag 5: Fosforfølsomme områder	14
Bilag 6: Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitratudvaskning til overfladevande – kyst 15	
Bilag 7: Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitratudvaskning til overfladevande – søer 23	
Bilag 8: Oversigt over kategori 1 og 2 natur	31
Bilag 9: Oversigt over § 3 natur og potentiel ammoniakfølsom skov	32

1.7 Godkendelsespligt

Tillægsgodkendelsen er meddelt i medfør af § 12 i Lov om Miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 (herefter kaldet Husdyrbrugsloven).

Til anvendelse af omregningsfaktorer for beregning af dyreenheder er anvendt Bilag 1 afsnit H i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., BEK nr. 1318 af 26. november 2015 (herefter kaldet husdyrgødningsbekendtgørelsen).

1.7.4 Afgørelsen

På baggrund af de, i sagen, foreliggende oplysninger meddeler Thisted Kommune hermed tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse efter Husdyrbrugslovens § 12 til drift af husdyrbruget beliggende Klatmøllevej 27, 7700 Thisted.

Det er en grundlæggende forudsætning, at projektet og den fremtidige drift udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet, og i overensstemmelse med miljøgodkendelsens vilkår.

Thisted Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, samt at husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik.

Grundlaget for Thisted Kommunes afgørelse fremgår af den miljøtekniske beskrivelse.

Afgørelsen er udelukkende omfattet af Lov om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser, herunder byggetilladelse og nedsivningstilladelse skal indhentes særskilt.

På vegne af Thisted Kommune den 22. august 2016

Ulrik B. Krogh

Miljømedarbejder, Team Landbrug

1.8 Godkendelsens omfang

Der ansøges om tillæg til miljøgodkendelse fra 4. maj 2011. Nogle gylleaftaler fra den oprindelige godkendelse udgår, og der ansøges derfor om nye harmoniarealer, i alt 199,15 ha.

Dyreholdet søges ikke ændret i forhold til den oprindelige godkendelse. Der ansøges om ændringer i foderet i forhold til vilkår givet i godkendelsen fra 2011. Proteinindholdet i foderet ønskes på niveau med standardniveau i dag, hvorfor der søges om, at tidligere vilkår om foderkorrektions for protein udgår. Derudover søges om, at fosfor øges fra 4,3 g til 4,4 g pr. FEsv.

1.8.4 Tidligere godkendelser

Thisted Kommune meddelte den 4. maj 2011 miljøgodkendelse til husdyrbruget Klatmøllevvej 27, 7700 Thisted.

Der blev meddelt godkendelse til udvidelse af svineproduktionen **fra**

7.500 slagtesvin (32 – 107 kg)

til

11.500 slagtesvin (32 – 110 kg)

Der blev i øvrigt meddelt godkendelse til i en eksisterende bygning at opføre nyt staldafsnit med delvis spaltegulv (50 - 75 % fast gulv) til slagtesvin, samt til en ny, overdækket gyllebeholder på 4.000 m³.

1.8.5 Biaktiviteter

Ansøgers oplysninger:

Ingen ændringer.

Thisted Kommunes vurdering:

Ingen ændringer.

1.8.6 Gyldighed

Generel orientering

Godkendelsen er underlagt Husdyrbrugslovens bestemmelser omkring kontinuitetsbrud, jf. § 33, stk. 3.

Der ansøges ikke om længere udnyttelsesfrist end generel praksis.

Godkendelsen er omfattet af reglerne for revurdering, jf. Husdyrbrugslovens § 41 stk. 3. Den første revurdering skal igangsættes i 2019 (8 år efter godkendelse meddelt i 2011).

Udskiftning af udbringningsarealer skal følge Husdyrbrugslovens regler herfor. Ændringer i ejerforhold skal ligeledes meddeles til kommunen.

Kommunens vurdering:

Det er Thisted Kommunes vurdering, at 1 år er en realistisk tidshorisont. Tillægget anses for at være taget i brug når fodervilkår til fosfor tages i anvendelse eller når der første gang udsprede husdyrgødning på de i tillægget nye godkendte harmoniarealer. Det vurderes ikke nødvendig at stille yderligere vilkår.

1.8.7 Husdyrbrugets ophør

Ansøgers oplysninger:

Forhold uændret i forhold til miljøgodkendelse meddelt i 2011.

Thisted Kommunes vurdering:

Der er i miljøgodkendelsen fra 2011 stillet vilkår om, at ejer ved eventuelt ophør af produktionen skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Herunder skal ejendommens anlæg tømmes, rengøres og vedligeholdes eller nedrives, og alt affald skal bortskaffes i henhold til gældende lovgivning.

Såfremt anlæggene nedrives, skal der forud for dette indhentes en nedrivningstilladelse hos kommunen.

Thisted Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende ophør.

1.8.8 Offentlighed og høring

Kommunens forslag til tillæg til miljøgodkendelsen har været sendt i to ugers høring hos ansøger og ansøgers konsulent.

Udkast til godkendelsen er efterfølgende sendt i 3 ugers høring hos nedenstående parter. Følgende er hørt:

- Leif Gravesen, Klatmøllevej 27, 7700 Thisted
- Landbo Thy, Silstrupparken 2 - 7700 Thisted, ATT: Jørgen Røhrmann
Naboer
- Projektet vurderes at være af underordnet betydning for naboer, jf. LBK nr. 442 af 13. maj 2016 § 56, stk. 2.

Ejere af forpagtede arealer

- Christian Bach Nielsen, Hjardalvej 31, 7700 Thisted
- Kurt Bliksted, Hjardalvej 4, 7700 Thisted
- Thomas Vilsbøl, Egshvilevej 3, 7700 Thisted
- Torben Ribberholt Hansen, Hjardalvej 2, 7700 Thisted
- Bjarne Gravesen, Engbjergvej 1, 7700 Thisted (vedr. Thorstedvej, ejendom uden bygninger)
- Ole Kristensen, Branddamsvej 1, 7700 Thisted
- Claudia Werner, Smed Søes Vej 5, 7700 Thisted

Ejer af aftaleareal

- Per Rask, Thorstedvej 139, 7700 Thisted

Der er ikke indkommet hørings svar i høringsperioden.

Offentliggørelse

Godkendelsen offentliggøres 22. august 2016 på Thisted Kommunes hjemmeside, www.thisted.dk. Senest fire måneder efter afgørelsen er truffet vil godkendelsen blive gjort offentlig tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital MiljøAdministration www.dma.mst.dk.

Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Leif Gravesen, Klatmøllevvej 27, 7700 Thisted
- Landbo Thy, Silstrupparken 2 - 7700 Thisted, ATT: Jørgen Røhrmann
- Dnthy-sager@dn.dk - Danmarks Naturfredningsforening samt lokale afdeling
- husdyr@ecocouncil.dk - Det Økologiske Råd
- natur@dof.dk - Dansk Ornitologisk Forening
- thisted@dof.dk - DOF Nordvestjylland
- fr@friluftsradet.dk - Friluftsrådet

Klagevejledning

Denne afgørelse er truffet efter Husdyrbrugslovens § 12, og kan ifølge lovens § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du skal klage via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Thisted Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt annonceret, regnes klagefristen dog altid fra dette tidspunkt.

Klagefristen udløber den 19. september 2016.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Thisted Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede er ansøger, grundejer, myndigheder samt landsdækkende eller lokale organisationer med klageret efter loven, samt enhver med en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

En klage over afgørelsen har jf. Husdyrbrugslovens § 81 stk. 1 ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljø-klagenævnet bestemmer andet. Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det således for eget ansvar, jf. Husdyrbrugslovens § 81, stk. 2.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ifølge Husdyrbrugslovens § 90 ske inden 6 måneder fra afgørelsens meddelelse.

1.8.9 Ikke teknisk resumé

Produktion

Dyreholdet ændres ikke med dette tillæg til miljøgodkendelse og vil således fortsat være 11.500 slagtesvin (32-110 kg).

Placering

Uændret i forhold til miljøgodkendelse fra 2011, da der ikke sker nybyggeri eller renoveringer.

Foder

Der reduceres i indholdet af fosfor i foderet i forhold til standardnormen, hvorefter beregningerne i miljøstyrelsens husdyransøgningsprogram viser, at kravene til fosforoverskud kan overholdes.

Gener

Lugtgenekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er overholdt.

Transporter til og fra ejendommen

Der vil ske en mindre øget belastning af offentlige veje i forhold til husdyrbrugets nuværende arealdrift. Stigningen modsvares af et fald fra den bedrift, der hidtil har drevet arealerne. Det vurderes, at omfanget af transport er rimelig i et landbrugsområde.

BAT

BAT vedrørende ammoniak er overholdt. Virkemidlet reduceret råprotein bortfalder. Standardnormen på ansøgningstidspunktet (145,7 g råprotein/FE) er lavere end det godkendte i 2011 (149,0 g råprotein/FE).

BAT vedrørende fosfor er overholdt.

Arealer

Husdyrgødning afsættes på egne og forpagtede arealer samt på aftalearealer. I alt udbringes 278,80 DE på 199,15 ha harmoniareal og 31,37 DE på 24,68 ha aftaleareal.

Der er indregnet 5,00 % ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle krav.

Ansøgningsystemets beregninger viser, at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er overholdt. Det er desuden beregnet, at kravene til merudvaskning af kvælstof til nitratfølsomme vandindvindingsområder overholdes.

En oversigt over væsentlige miljømæssige ændringer i tillægget i forhold til miljøgodkendelsen fra 2011 kan ses i nedenstående skema. For nærmere beskrivelse af de enkelte punkter henvises til de relevante afsnit og eventuelle vilkår i tillægget.

		Miljøgodkendelse 2011	Tillæg 2016
Dyrehold		11.500 slagtesvin	11.500 slagtesvin
Lugt (konsekvensradius)		751,26 meter	751,26 meter
Nitrat (overfladevand)		DE _{reel} = 59,40 kg N/ha DE _{reel} = 1,40 DE/ha	DE _{reel} = 56,20 kg N/ha * DE _{reel} = 1,40 DE/ha
Reduceret kvælstofnorm		0 %	0 %
Ekstra efterafgrøder		1,01 %	5,00 %
Fosfor	P-overskud	1,6 kg P/ha/år	7,8 kg P/ha/år *
	kg P i udspreddt husdyrgødning	6.015 kg P/år (25,0 kg P/år/ha)	5.720,59 kg P/år (28,7 kg P/år/ha) *
Ammoniakemission		4.216 kg N/år	4.307 kg N/år *
Stald		Etablering af nyt staldafsnit i eksisterende bygning	Ingen ændringer
Udbringningsarealer		137,11 ha egne og forpagtede arealer 113,25 ha aftalearealer	199,15 ha egne og forpagtede arealer 24,68 ha aftalearealer

Figur 1: Oversigt over ændringer i forbindelse med tillægget.

Ændringerne i skemaet er set i forhold til den ansøgte drift i godkendelsen fra 2011, mens de miljømæssige vurderinger, der ligger til grund for tillægget i henhold til gældende lovgivning er foretaget med udgangspunkt i nudriften i godkendelsen fra 2011 (miljøvurderingen skal foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8-årig periode).

* Værdierne for niveauet af nitrat, fosfor og ammoniak kan ikke umiddelbart sammenlignes, da der ligger forskellige normtal og forudsætninger bag beregningerne i ansøgningsystemet i hhv. 2011 og 2016.

- Lugtkonsekvensradius forbliver uændret
- Nitratudvaskningen reduceres med 3,2 kg N/ha, og dyretrykket forbliver uændret
- Kvælstofnormen er uændret 0 %
- Andel ekstra efterafgrøder stiger med 3,99 %-point.
- Udspreddingsarealet øges med 62,04 ha og aftalearealerne falder med 88,57 ha

1.9 Vilkår

I forbindelse med meddelelsen af tillægget er der en række vilkår i den oprindelige godkendelse, der enten ændres eller bortfalder. For at overskueliggøre hvilke vilkår, der er gældende fremover, er både nye og eksisterende vilkår gengivet i dette tillæg.

Nye eller ændrede vilkår er markeret med **fed skrift**, mens de øvrige vilkår uden markering er gengivelser af vilkårene i den oprindelige godkendelse.

Der gøres opmærksom på, at de eksisterende vilkår i den oprindelige godkendelse kan have andre numre end vilkårene, der er gengivet i tillægget. Dette skyldes at der er tilføjet eller slettet vilkår. Ved enhver henvisning til vilkår fremover, skal nummeringen i tillægget benyttes. Vilkårsnummeret fra den oprindelige godkendelse er angivet i parentes.

Såfremt der i den oprindelige godkendelse er stillet vilkår, der er dækket af generel lovgivning, er disse så vidt muligt fjernet i tillægget. Følgende vilkår er blevet fjernet (nummerering jf. den oprindelige godkendelse):

1, 2, 3, 6, 13, 14, 15, 20, 21, 26, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 42, 43, 48, 50, 51, 61, 63.

Miljøgodkendelsen er betinget af følgende vilkår:

1. Generelle forhold

1.1. Godkendelsens omfang

1.1.1. Biaktiviteter

Ingen vilkår under dette afsnit

1.1.2. Gyldighed

1.1.2.1. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer, der eventuelt fremgår af godkendelsens vilkår. (4)

1.1.2.2. Alle krav, der følger af denne miljøgodkendelse og som ikke er fastlagt med anden frist, skal være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. (5)

1.1.2.3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften såvel som de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår. (7)

1.1.2.4. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Klatmøllevej 27, 7700 Thisted, herunder samtlige udspretningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 85707 og CVR nr. 14241086.

1.1.2.5. Vilklårene skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft.

1.1.3. Husdyrbrugets ophør

1.1.3.1. Hvis landbruget ophører med driften, skal det sikres, at der sker en oprydning på ejendommen for at forebygge forurening. Gyllebeholdere, fortank og gyllekældre på ejendommen tømmes. Alle staldanlæg rengøres og alt affald fjernes. (64)

2. Anlægget

2.1. Dyrehold og staldindretning

2.1.1. Dyrehold

- 2.1.1.1. Dyreholdet består af en slagtesvineproduktion svarende til 336,78 DE fordelt på 2 staldafsnit. (11)

Stald nr.	Type	Dyretype/ vægtintervaller	Stipladser (stk.)	Årlig produktion (antal dyr)	Antal DE
1	<u>Forfedestald:</u> Eksisterende stald Med spaltegulv	Slagtesvin (32 til 78 kg)	1900	11.500	
2	<u>Ny slagtesvinestald</u> Delvis spaltegulv (50 – 75 % fast gulv)	Slagtesvin (78 til 110 kg)	900	11.500	
I alt					336,78

*DE beregnet fra godkendelse 2011

- 2.1.1.2. Den ny slagtesvinestald til de større svin er indrettet med delvis fast gulv. (60)
- 2.1.1.3. Udvidelse af dyreholdet eller ændringer i sammensætningen må ikke ske, uden at kommunen har vurderet dette i forhold til miljøgodkendelsen. (10)
- 2.1.1.4. Dokumentation for overholdelse af husdyrproduktionens størrelse skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.**
- 2.1.1.5. Dyrene skal placeres i de enkelte staldafsnit som vist i tabel 2.1.1.1.**

2.1.2. Staldindretning

Ventilation

Ingen vilkår

Luftrensning

Ingen vilkår

2.2. Management

- 2.2.1.1. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. (49)
- 2.2.1.2. Ejendommen skal føre journal over følgende (54):
- Forbrug af fyringsolie/dieselolie
 - Forbrug af vand
 - Driftsuheld, som kan forårsage påvirkninger af det ydre miljø
 - Driftsforstyrrelser, som kan forklare øget brug af ressourcer
 - Markplan og gødningsplan for en 5 årig periode
 - Foderplaner, hvoraf forbruget af protein og fosfor fremgår
 - Sprøjtejournal

- Logbog over flydelag på gyllebeholdere

- 2.2.1.3. Der skal foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssig forsvarligt. Dette gøres ved på tilsynsmyndighedens forlangende at fremvise kvitteringer for korrekt aflevering heraf. (57)
- 2.2.1.4. Ejendommen skal inddrage renere teknologi i ejendommens udvikling. I forbindelse med ændringer og udvidelse af landbruget skal der foretages en vurdering af de påtænkte tiltag med henblik på at anvende renere teknologi. (58)
- 2.2.1.5. Ejendommen skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen. (59)

2.3. Lokalisering

2.3.1. Faste afstandskrav

Ingen vilkår under dette afsnit.

2.3.2. Landskab og planforhold

Ingen vilkår under dette afsnit.

2.4. Råvare-, energi- og vandforbrug

Ingen vilkår under dette afsnit.

2.5. Gener

2.5.1. Lugt

- 2.5.1.1. Ejendommen skal overalt renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt. (27)
- 2.5.1.2. Landbrugsproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener udenfor ejendommens arealer. (28)
- 2.5.1.3. Såfremt driften medfører væsentligt flere lugtgener end forudsat ved udarbejdelse af denne godkendelse, kan tilsynsmyndigheden fastsætte yderligere skærpede vilkår for driften til minimering af lugtgenerne. (29)
- 2.5.1.4. Staldtype og fordelingen af dyreholdet mellem staldafsnittene skal være som angivet i ansøgningsmaterialet. (30)

2.5.2. Støj

- 2.5.2.1. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente korrigerede støjniveau angivet i dB (A) må ikke overstige følgende grænseværdier ved omliggende beboers opholdsarealer:

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Grænseværdier dB(A)
Mandag – fredag	07.00 – 18.00	8 timer	55
Mandag – fredag	18.00 – 22.00	1 time	45
Lørdag	07.00 – 14.00	7 timer	55
Lørdag	14.00 – 22.00	4 timer	45
Søn- og helligdage	07.00 – 22.00	8 timer	45
Alle dage	22.00 – 07.00	½ time	40

Herudover gælder, at den maksimale øjebliksværdi af støjbidraget om natten (kl. 22:00 – 07:00 alle dage) ikke må overskride de nævnte grænseværdier med mere end 15 dB(A).
De angivne støjgrænser er de energiækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtrykniveauer i dB(A) re 20 µPa.

Maksimalværdien af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).

Normal kørsel med traktor og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af støjgrænserne i ovenstående vilkår. (47)

- 2.5.2.2. Som dokumentation for, at vilkår i denne godkendelse overholdes, kan Thisted Kommune kræve, at ejeren lader foretage kontrolmålinger af f.eks. støj- og lugtemissioner. Eventuelle målinger skal udføres af et firma eller laboratorium, der er godkendt af kommunen. Udgifterne i forbindelse med ovennævnte dokumentation afholdes af ejeren. (55)
- 2.5.2.3. Emissionsmålinger skal foretages på et tidspunkt, hvor virksomhedens aktiviteter svarer til maksimal drift, og foretages i punkter, der forinden er aftalt med kommunen. Målerapporten skal sendes til Thisted Kommune, der højst kan forlange emissionsmålinger udført én gang årligt. Udgifterne i forbindelse med ovennævnte dokumentation afholdes af ejeren. (56)

2.5.3. Lys

Ingen vilkår under dette afsnit.

2.5.4. Fluer og skadedyr

- 2.5.4.1. Der skal på landbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium. Om nødvendigt bekæmpes disse med gift. (45)
- 2.5.4.2. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.) (46)

2.5.5. Støv

- 2.5.5.1. Landbrugsproduktionen må ikke give anledning til væsentlige støvgener udenfor ejendommens arealer. (31)
- 2.5.5.2. Fodersiloer m.v. skal indrettes, så støvgener i forbindelse med evt. indblæsning af foder undgås. Dette kunne for eksempel være ved anvendelse af cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning. (32)

2.5.6. Transport

- 2.5.6.1. Transport af flydende husdyrgødning på offentlige veje skal foregå i transportvogne, hvor åbninger skal være forsynet med låg eller lignende, så spild ikke kan finde sted. Transport gennem større byer og for afstande over 10 km skal ske i lastbil eller et påhængskøretøj hertil. (16)

2.6. Forurening

2.6.1. Spildevand

- 2.6.1.1. Rengøring af maskiner bør foregå på befæstet areal med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. (44)

2.6.2. Husdyrgødning

- 2.6.2.1. Gylle opbevares i ny 4000 m³ gyllebeholder. (12)
- 2.6.2.2. Gylletanke tømmes en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse. (52)
- 2.6.2.3. Der skal udarbejdes mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskab i henhold til lovens krav. (53)
- 2.6.2.4. Kun gødning, der indgår i mark- og gødningsplanerne, må opbevares på ejendommens arealer. (22)
- 2.6.2.5. Der skal hurtigst muligt og senest 7 dage efter omrøring og udspredning af gylle genetableres flydelag på gyllebeholderne. Dog accepteres 14. dages frist ved tømning af beholderen. (18)

Fast overdækning

- 2.6.2.6. Ny gyllebeholder er med fast overdække. (62)

2.6.3. Foderopbevaring

Ingen vilkår

2.6.4. Foder

Fosfor

2.6.4.1. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x antal producerede slagtesvin skal være mindre end 6.354 kg P pr. år.

"P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$P \text{ ab dyr pr slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}).$

Egenkontrol

2.6.4.2. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal producerede dyr
- gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
- foderforbrug pr. kg tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.

2.6.4.3. P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder over en 2-års periode.

2.6.4.4. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

2.6.4.5. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.6.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Beredskabsplan

2.6.5.1. Sker der driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal redningsberedskabet på tlf. 112 straks underrettes, og efterfølgende skal der ske anmeldelse til Thisted Kommune. (8)

2.6.5.2. Der skal opbevares ajourført beredskabsplan lettilgængelig på bedriften. Kopi af beredskabsplan er vedlagt godkendelsen. (9)

2.6.6. Affald og miljøfarlige stoffer

2.6.6.1. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og frie for affald. Evt. spild på offentlige veje i forbindelse med landbrugsmæssig drift (jord m.v.) fjernes hurtigst muligt. (33)

2.6.6.2. Offentlige veje, der er forurenede med jord og lignende fra markarbejdet skal rengøres efter endt arbejde. (17)

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 2.6.6.3. Sprøjtemidler og andre midler, der er mærkningspligtige, skal opbevares i lukket rum i tæt emballage, på tæt bund uden afløb. Kemikalieaffald og -emballage bortskaffes efter kommunens regulativ for farligt affald. (38)
- 2.6.6.4. Lægemidler til dyr skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende i overensstemmelse med dyrlægens anvisninger. (41)

2.7. Ammoniaktab

2.7.1. Ammoniaktab generelt

Ingen vilkår under dette afsnit.

2.7.2. Ammoniakpåvirkning af natur

Ingen vilkår under dette afsnit.

2.8. Alternative produktioner

Ingen vilkår under dette afsnit.

3. Arealerne

3.1. Markoplysninger

- 3.1.1.1. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk kvælstofholdigt gødning som f.eks. slam eller industriaffald eller lignende uden kommunens godkendelse. (19)
- 3.1.1.2. Arealer indenfor 2 meter dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb og søer må ikke gødes. (24)
- 3.1.1.3. Der må ikke graves eller opretholdes render gennem de 2 meter dyrkningsfrie bræmmer ved vandløb og søer. (25)

3.2. Transport til arealer

Ingen vilkår under dette afsnit.

3.3. Gødningsregnskab

- 3.3.1.1. Det skal med sædskifte- og gødningsplaner til enhver tid kunne dokumenteres overfor Thisted Kommune, at gødning udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrbekendtgørelsen og vilkårene i denne godkendelse. (23)
- 3.3.1.2. På de ejede/forpagtede arealer må der maksimalt årligt udbringes husdyrgødning med et indhold på 26.024,51 kg N og 5.720,59 kg P, på godkendelsestidspunktet svarerende til 1,4 DE/ha jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1 afsnit H.**

3.3.1.3. Der må afsættes nedenstående mængder husdyrgødning til følgende modtagere:

Modtagers CVR-nr. og adresse	Areal (ha)	Kg N	Kg P	DE
Per Rask, Thorstedvej 139, 7700 Thisted CVR nr. 44205351	24,68	2.928,0	643,4	31,37

3.3.1.4. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation for de seneste 5 års udbringning af husdyrgødning, f.eks. i form af kopier mark- og gødningsplaner, samt indsendte gødningsregnskaber.

3.4. Det generelle beskyttelsesniveau

3.4.1.1. På bedriften skal der hvert år være 5,0 % efterafgrøder ud over det til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme, generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

3.5. Habitatvurdering

Ingen vilkår under dette afsnit.

3.6. Ammoniakpåvirkning fra udbringning

Ingen vilkår under dette afsnit.

3.7. Bilag IV-arter

Ingen vilkår under dette afsnit.

3.8. BAT for udbringning af husdyrgødning

Ingen vilkår under dette afsnit.

3.9. Gener fra udbringning

Ingen vilkår under dette afsnit.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE

2. ANLÆGGET

Dyreholdet fortsætter uændret som godkendt i 2011. Der foretages ikke nybyggeri eller ændringer i eksisterende staldafsnit.

Eneste anlægsmæssige ændringer er enkelte fodringstiltag, som er beskrevet under afsnit 2.1.1 Foder. Øvrige afsnit vedr. anlægget er udeladt i denne tillægsgodkendelse, da der ikke sker ændringer, og der derfor ikke er grundlag for nye vurderinger.

2.6.2 Husdyrgødning

Eksisterende vilkår vedrørende gyllekøling er slettet, da tiltaget ikke er anvendt som virkemiddel i forhold til husdyrbrugets miljøpåvirkning.

2.6.4 Foder

Ansøgers oplysninger - råprotein:

Der er i godkendelsen fra 2011 stillet vilkår om, at der maksimalt må være 149,0 g råprotein/FE i foderet til slagtesvinene. Ansøger benytter reelt et lavere niveau, som er på niveau med standarden på godkendelsestidspunktet (2016), 145,70 g råprotein/FE, hvorfor vilkåret ønskes at udgå med nærværende tillæg til miljøgodkendelse.

Thisted Kommunes vurdering:

Ansøger brugte i 2011 foderkorrektions mht. råprotein som virkemiddel til at overholde beskyttelsesniveauet for ammoniak, hvilket ikke er problematisk i nuværende ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse.

I scenarieberegning nr. 89507 er det kontrolleret, at BAT vedr. ammoniakemission er overholdt. BAT-niveauet er beregnet til 4.615 kg N/år og den reelle ammoniakemission er beregnet til 4.307 kg N/år.

Derudover er der udpeget nogle naturpunkter, der er foretaget ammoniakdepositionsregninger til. Beregningerne viser, at kravene til maksimal total- eller merdeposition til kategori 1, 2 eller 3 natur samt naturpunkter udenfor kategori er overholdt. På baggrund heraf vurderer Thisted Kommune, at vilkåret omkring råproteinindholdet i foderet fra godkendelsen i 2011 (vilkår 15) kan udgå med dette tillæg til miljøgodkendelse.

Ansøgers oplysninger - fosfor:

Der søges om, at fosfor øges fra 4,3 g (godkendt 2011) til 4,4 g/FE. Dette som følge af at branchen har erkendt, at P-normen til slagtesvin blev for lav.

Thisted Kommunes vurdering:

"P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}).$$

Den totale mængde P beregnes som kg P ab dyr pr. slagtesvin X antal producerede dyr.

De maksimale mængder for P er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede dyr	11.500
Antal FE _{SV} pr. kg tilvækst, slagtesvin	2,86
Gram fosfor pr. FE	4,40
Indgangsvægt	32
Afgangsvægt	110
Total mængde kg P udskilt for slagtesvinene pr. år	6.354

Foderkorrektionerne er forudsætning for husdyrbrugets emissioner og fastholdes ved vilkår.

Thisted Kommune vurderer, at der med de planlagte fodertiltag, ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne, og at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende fodring.

BAT – fosfor

Miljøstyrelsen har vedtaget vejledende emissionsgrænseværdi for fosfor fra slagtesvin.

BAT niveauet er fastsat til følgende for slagtesvin:

- Drænet gulv eller delvis fast gulv = 22,3 kg P/DE
- Fast gulv = 22,5 kg P/DE
- Dybstrøelse = 23,8 kg P/DE

Slagtesvinene på ejendommen går på et drænet gulv, hvorfor kravet er fastsat til 22,3 kg P/DE.

Den samlede emission fra de producerede svin er ifølge gødningsregnskabet i ansøgningen 6.363,99 kg P. Fordelt på 310,17 DE giver det en emission på 20,5 kg P/DE. Dette overholder dermed Miljøstyrelsens vejledende BAT emissionsgrænseværdi. Det fremgår af ansøgningen, at dette er overholdt ved, at ansøger har anvendt forbedrede fodringsteknologier, hvor foderet til slagtesvinene sammensættes med et mindre fosforindhold end standardfoderindhold. Der er sat vilkår til denne korrektion.

3. AREALERNE

3.6 Markoplysninger

I miljøgodkendelsen fra 2011 er der godkendt 137,11 ha egne og forpagtede udbringningsarealer samt 113,25 ha aftalearealer. I nærværende tillæg til miljøgodkendelse øges egne og forpagtede udbringningsarealer til 199,15 ha.

Nogle aftalearealer udgår, og de tilbageværende 24,68 ha aftalearealer er uændrede.

I det ansøgte indgår der etablering af 5,00 % ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens generelle krav. Dette fastholdes ved vilkår.

I dette tillæg er der ikke vurderet nærmere på arealerne godkendt i miljøgodkendelsen fra 2011. Følgende arealer er nye i forhold til miljøgodkendelsen fra 2011:

Mark nr.	Beliggenhed og ejer
8-1	Hjardalvej 31, 7700 Thisted v. Christian Bach Nielsen
40-1	Hjardalvej 4, 7700 Thisted v. Kurt Bliksted
41-0	Egshvilevej 3, 7700 Thisted v. Thomas Vilsbøl
42-0	Hjardalvej 2, 7700 Thisted v. Torben Ribberholt Hansen
43-0	Thorstedvej (ejendom uden bygninger)
44-0	v. Bjarne Gravesen, Engbjergvej 1, 7700 Thisted
45-0	
45-1	
46-0	
46-1	
47-0	Branddamsvej 1, 7700 Thisted v. Ole Kristensen
48-0	
49-0	
50-0	Smed Søes Vej 5, 7700 Thisted v. Claudia Werner

I nedenstående tabel vises sammensætningen af både godkendte og ansøgte arealer, samt størrelsen af de arealer der ligger i udpegede følsomme områder. Arealerne er ligeledes kategoriseret i forhold til jordbundstype, dræn, vanding og sædskifte. Der er anvendt referencesædskifte S4 for alle arealer.

Tabel over udbringningsarealer:

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-1	4,14	Nej	JB4	Nej	S4	S4	4,14	0,00	0,00	0,00	4,14	4,14	0,00	0,00	0,00
4-0	0,99	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,99	0,00	0,00	0,00	0,99	0,99	0,00	0,00	0,00
6-0	0,56	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,56	0,00	0,00	0,00	0,56	0,56	0,00	0,00	0,00
7-0	0,55	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,55	0,00	0,00	0,00	0,55	0,55	0,00	0,00	0,00
8-0	0,48	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,48	0,00	0,00	0,00	0,48	0,48	0,00	0,00	0,00
10-0	0,48	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,48	0,00	0,00	0,00	0,48	0,48	0,00	0,00	0,00
10A	0,55	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,55	0,00	0,00	0,00	0,55	0,55	0,00	0,00	0,00
10B	0,29	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,29	0,00	0,00	0,00	0,29	0,29	0,00	0,00	0,00
10C	0,24	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,24	0,00	0,00	0,00	0,24	0,24	0,00	0,00	0,00
12-0	13,85	Nej	JB4	Nej	S4	S4	13,85	0,00	0,00	0,00	13,85	13,85	0,00	0,00	0,00
15-0	3,16	Nej	JB4	Nej	S4	S4	3,16	0,00	0,00	0,00	3,16	3,16	0,00	0,00	0,00
16-0	1,46	Nej	JB4	Nej	S4	S4	1,46	0,00	0,00	0,00	1,46	1,46	0,00	0,00	0,00
17-0	6,61	Nej	JB4	Nej	S4	S4	6,61	0,00	0,00	0,00	6,61	6,61	0,00	0,00	0,00
19-0	1,18	Nej	JB2	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,00	1,18	0,00	1,18	0,00	0,00	0,00
20-0	7,94	Nej	JB6	Nej	S2	S2	7,94	0,00	0,00	0,00	7,94	7,94	0,00	0,00	0,00
26-0	1,14	Nej	JB4	Nej	S4	S4	1,14	0,00	0,00	0,00	1,14	1,14	0,00	0,00	0,00
27-0	1,78	Nej	JB4	Nej	S4	S4	1,78	0,00	0,00	0,00	1,78	1,78	0,00	0,00	0,00
27-1	2,09	Nej	JB4	Nej	S4	S4	2,09	0,00	0,00	0,00	2,09	2,09	0,00	0,00	0,00
28-0	11,56	Nej	JB6	Nej	S2	S2	11,56	0,00	0,00	0,00	7,80	11,56	0,00	0,00	0,00
28-1	1,05	Nej	JB6	Nej	S2	S2	1,05	0,00	0,00	0,00	1,05	1,05	0,00	0,00	0,00
28-2	9,32	Nej	JB6	Nej	S2	S2	9,32	0,00	0,00	0,00	6,31	9,32	0,00	0,00	0,00
30-0	3,82	Nej	JB4	Nej	S4	S4	3,82	0,00	0,00	0,00	3,82	3,82	0,00	0,00	0,00
27-2	2,78	Nej	JB1	Nej	S4	S4	2,78	0,00	0,00	0,00	2,78	2,78	0,00	0,00	0,00
33-1	0,55	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,55	0,00	0,00	0,00	0,55	0,55	0,00	0,00	0,00
34-0	5,72	Nej	JB6	Nej	S2	S2	5,72	0,00	0,00	0,00	0,00	5,72	0,00	0,00	0,00
35-0	3,61	Nej	JB6	Nej	S2	S2	3,61	0,00	0,00	0,00	0,00	3,61	0,00	0,00	0,00
36-0	22,27	Nej	JB4	Nej	S4	S4	22,27	0,00	0,00	0,00	0,00	22,27	0,00	0,00	0,00
37	0,57	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,57	0,00	0,00	0,00
1-0	11,84	Nej	JB6	Nej	S2	S2	11,84	0,00	0,00	0,00	11,84	11,84	0,00	0,00	0,00
11-2	0,67	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,67	0,00	0,00	0,00	0,67	0,67	0,00	0,00	0,00
11-0	0,60	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,60	0,00	0,00	0,00	0,60	0,60	0,00	0,00	0,00
38-0	4,71	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	4,71	0,00	0,00	0,00	4,71	0,00	0,00	0,00
39-0	3,77	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	3,77	0,00	0,00	0,00	3,77	0,00	0,00	0,00

40-0	1,40	Nej	J84	Nej	S4	S4	1,40	0,00	0,00	0,00	0,00	1,40	0,00	0,00	0,00
44-0	20,46	Nej	J86	Nej	S2	S2	20,46	0,00	0,00	0,00	0,00	20,46	0,00	0,00	0,00
43-0	12,77	Nej	J86	Nej	S2	S2	12,77	0,00	0,00	0,00	0,00	12,77	0,00	0,00	0,00
45-0	8,43	Nej	J86	Nej	S2	S2	8,43	0,00	0,00	0,00	0,00	8,43	0,00	0,00	0,00
45-1	0,48	Nej	J86	Nej	S2	S2	0,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,48	0,00	0,00	0,00
46-1	0,20	Nej	J86	Nej	S2	S2	0,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20	0,00	0,00	0,00
42-0	1,74	Nej	J84	Nej	S4	S4	1,04	0,69	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00	0,00
41-0	13,77	Nej	J84	Nej	S4	S4	13,77	0,00	0,00	0,00	13,77	13,77	0,00	0,00	0,00
47-0	2,22	Nej	J84	Nej	S4	S4	2,22	0,00	0,00	0,00	2,22	2,22	0,00	0,00	0,00
48-0	2,07	Nej	J84	Nej	S4	S4	2,07	0,00	0,00	0,00	2,07	2,07	0,00	0,00	0,00
49-0	0,43	Nej	J84	Nej	S4	S4	0,43	0,00	0,00	0,00	0,43	0,43	0,00	0,00	0,00
46-0	2,35	Nej	J86	Nej	S2	S2	2,35	0,00	0,00	0,00	0,00	2,35	0,00	0,00	0,00
8-1	0,75	Nej	J81	Nej	S4	S4	0,75	0,00	0,00	0,00	0,75	0,75	0,00	0,00	0,00
11-3	0,26	Nej	J81	Nej	S4	S4	0,26	0,00	0,00	0,00	0,26	0,26	0,00	0,00	0,00
50-0	1,14	Nej	J81	Nej	S4	S4	1,14	0,00	0,00	0,00	1,14	1,14	0,00	0,00	0,00
40-1	0,35	Nej	J84	Nej	S4	S4	0,14	0,21	0,00	0,00	0,00	0,35	0,00	0,00	0,00
Total	199,15						188,58	9,38	0,00	1,18	102,38	199,15	0,00	0,00	0,00

Aftalearealer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilføjede mængder?
PR 1-0	4,44	Nej	Nej
PR 2-0	17,78	Nej	Nej
PR 10-0	2,46	Nej	Nej
Total	24,68		

Aftalearealerne er ikke godkendt efter Husdyrlovens § 16. Jf. gældende nitratklasser er arealet PR 2-0 delvist beliggende i N-klasse 1. Der sker ved dette tillæg til miljøgodkendelse ingen ændringer i hverken den overførte mængde husdyrgødning til aftalearealerne eller aftalearealernes udstrækning. Aftalearealerne er således ikke omfattet af særskilt krav om godkendelse jf. Husdyrbrugsloven § 16 i forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelse.

Kortoversigt over bedriftens udbringningsarealer fremgår af bilag 1.

3.7 Transport til arealer

Det forventes, at der vil ske en mindre øget belastning af offentlige veje relateret til dette husdyrbrug i forhold til den nuværende drift, da udbringningsarealet udvides med 62 ha. Merbelastningen vil primært ske på mindre offentlige veje i landzonen nær ejendommen. De nye arealer har også hidtil været drevet, og stigningen relateret til det ansøgte modsvares af et tilsvarende fald. Det vurderes, at de ansøgte transporter er rimelige i et landbrugsområde og at transporterne vil kunne ske uden trafikale gener.

3.8 Gødningsregnskab

Gødningsregnskab godkendt drift 2011

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	31414,40	6014,94	75,00	0,00	336,78
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Asger Knudsen, Hvarregårdsvej 10 7700 Thisted CVR:	Svinegylle	8375,20	1600,30	0,75	0,00	89,60
Morten Jeppesen, Klatmøllevvej 20 7700 Thisted CVR:	Svinegylle	654,30	125,00	0,75	0,00	7,00
Per Rask, Thorstedvej 139 7700 Thisted CVR:	Svinegylle	3140,70	600,10	0,75	0,00	33,60
Morten Yde, Stenbjergvej 48 7752 Snedsted CVR:	Svinegylle	1369,40	261,60	0,75	0,00	14,65

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	17874,80	3427,94	0	191,93
Total	17874,80	3427,94	0	191,93

Gødningsregnskab ansøgt drift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	28952,51	6363,99	75,00	0,00	310,17
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Per Rask Thorstedvej 139 7700 Thisted CVR: 44205351	Svinegylle	2928,00	643,40	75,00	0,00	31,37

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	26024,51	5720,59	0	278,80
Total	26024,51	5720,59	0	278,80

Den producerede husdyrgødning udspreddes på egne/forpagtede arealer samt aftalearealer.

Der modtages ikke husdyrgødning fra andre bedrifter.

Der afsættes i alt 31,37 DE til 24,68 ha aftalearealer. Dette fastholdes ved vilkår.

3.9 Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor

Beskyttelsesniveauerne for nitrat og fosfor, samt grundlaget for ansøgningssystemets beregninger for overholdelse af beskyttelsesniveauet, fremgår af Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) nr. 44 af 16. januar 2016 bilag 3 C (fosfor), bilag D nr. 1 (nitrat, overfladevand) og bilag D nr. 2 (nitrat, grundvand).

Nitrat (overfladevand)

For arealer beliggende i nitratklasse 1 kan det tillades, at der er udbringes husdyrgødning svarende til 85 % af det generelle harmonikrav. For arealer i nitratklasse 2 er denne reduktion på 65 % og for nitratklasse 3 er reduktionen på 50 %.

Fordelingen af udbringningsarealer i nitratklasser:

N-kl 0 (ha)	N-kl 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)
188,58	9,38	0,00	1,18

Dette giver en reduktionsprocent på 99,00 %.

Ansøgningssystemets beregninger viser:

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE _{max} : DE reduktionsprocent: 99,00 %	1,39	58,3
DE _{reel}	1,40	56,2

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	53,5
Merudvaskning fra husdyrbrug	2,7

Den maksimalt tilladte udvaskning er på 58,3 kg N/ha.

Den reelle udvaskning er beregnet til 56,2 kg N/ha, svarende til 1,40 DE/ha.

Udvaskning svarende til planteavlsbrug er 53,5 kg N/ha, merudvaskningen fra husdyrbruget er på 2,7 kg N/ha.

Det ansøgte projekt indebærer, at der etableres 5,00 % ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens krav.

Oversigt over nitratklasser ses i Bilag 2.

Nitrat (grundvand)

Udvaskning af nitrat til grundvand er beskrevet i bilag 3.

102,38 ha af de ansøgte udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder, se nedenstående tabel.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
1-1	4,1	51	0	48	50
4-0	1,0	51	0	48	50
12-0	13,9	51	0	48	50
15-0	3,2	51	0	48	50
16-0	1,5	51	0	48	50
17-0	6,6	51	0	48	50
26-0	1,1	51	0	48	50
27-0	1,8	51	0	48	50
27-1	2,1	51	0	48	50
30-0	3,8	51	0	48	50
33-1	0,6	51	0	48	50
41-0	13,8	51	0	48	50
47-0	2,2	51	0	48	50
48-0	2,1	51	0	48	50
49-0	0,4	51	0	48	50
6-0	0,6	63	0	60	62
7-0	0,5	63	0	60	62
8-0	0,5	63	0	60	62
10-0	0,5	63	0	60	62
10A	0,6	63	0	60	62
10B	0,3	63	0	60	62
10C	0,2	63	0	60	62
27-2	2,8	63	0	60	62
11-2	0,7	63	0	60	62
11-0	0,6	63	0	60	62
8-1	0,7	63	0	60	62
11-3	0,3	63	0	60	62
50-0	1,1	63	0	60	62
20-0	7,9	49	0	47	48
28-0	11,6	49	0	47	48
28-1	1,1	49	0	47	48
28-2	9,3	49	0	47	48
1-0	11,8	49	0	47	48

Det følger af Miljøstyrelsens wiki-vejledning, at " Hvis nitratkoncentrationen for ansøgt drift ikke er større end 50 mg N/l, er beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet overholdt, med mindre en indsatsplan eller en tidligere VVM-afgørelse eller miljøgodkendelse fastlægger noget andet. Hvis udbringningsarealerne ligger indenfor områder med en indsatsplan vil denne være en del af grundlaget for miljøgodkendelsen, og indsatsplanens retningslinjer hvad angår nitrat, skal overholdes.

Hvis nitratkoncentrationen i ansøgt drift er større end 50 mg N/l, må der ikke være nogen merbelastning i forhold til nudrift på de arealer, der ligger i et nitratfølsomt område. (...)Det skal dog tilføjes, at hvis der af en tidligere miljøgodkendelse eller VVM-afgørelse fremgår et krav på det pågældende areal, må det dette niveau heller ikke overstiges i ansøgt drift."

Ved godkendelsestidspunktet foreligger der ingen gældende indsatsplaner for nitrat på arealerne. De nitratfølsomme indvindingsområder er zonerede.

Med den ansøgte drift bliver udvaskningen til grundvandet 49-63 mg N/l. Merbelastningen fra ansøgt drift i forhold til nudrift er på 0 mg N/l.

Oversigt over Nitratfølsomme indvindingsområder ses i Bilag 4.

Fosfor

Mark 47-0, 48-0 og 49-0 er beliggende i opland til meget sårbart Natura-2000 område, der er fosforoverbelastet.

Fordelingen af arealer i fosforklasser:

P-kl 0 (ha)	P-kl 1(ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
199,15	0,00	0,00	0,00

Ansøgningssystemets beregninger viser:

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**
 Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-948,0** kg P.
 Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **12,6** kg P/ha/år.
 P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **28,7** kg P/ha/år.
 P-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **20,9** kg P/ha/år.
 P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **7,8** kg P/ha/år.

Afskæringskravet for fosfor opfyldes altså ifølge ansøgningssystemet med en margen på 948 kg P.

Oversigt over Fosforfølsomme områder ses i Bilag 5.

Kommunens samlede vurdering vedrørende det generelle beskyttelsesniveau:

Der er stillet vilkår til den mængde husdyrgødning, der må udbringes på de ansøgte arealer. Der er desuden anvendt ekstra efterafgrøder som virkemiddel, hvorfor der er sat vilkår hertil. Overholdelsen af beskyttelsesniveauet er baseret på oplysninger i ansøgningsskemaet, og dermed også valget af etablering af 5 % ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens krav. Vilkårene er således stillet

for at sikre overholdelse af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for fosfor og nitrat.

Overholdelsen af det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er beregnet på bedriftsniveau. Den reelle N-udvaskning (DE_{reel}) er ikke større end udvaskningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}). Krav om P-overskud er overholdt. Thisted Kommune vurderer derfor, at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er overholdt.

Thisted Kommune vurderer desuden, at beskyttelsesniveauet for udvaskning af nitrat til grundvandet er overholdt, da der ikke er en merbelastning i forhold til nudrift på arealer beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde.

3.10 Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)

3.10.4 Nitrat til overfladevand

Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitratudvaskning til overfladevande fremgår af Bilag 6 (kyst) og 7 (søer).

Afskæringskriterium 1

Husdyrtrykket i kystlandet til Nissum Bredning, Thisted Bredning, Kås Bredning, Løgstør Bredning, Nibe Bredning og Langerak er faldende. Husdyrtrykket er stigende i oplandet til Lønnerup Fjord, hvor mark 19-0 afvander til.

Der er således et udbringningsareal beliggende i vandopland med stigende dyretryk. Kommunen kan uanset en stigning i husdyrholdet godkende ansøgninger, hvor nitrat-udvaskningen ikke overstiger en nitratudvaskning, der svarer til planteavlsbrug. Arealer beliggende i opland med stigende husdyrtryk er derfor manuelt udpeget i ansøgningen til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug. Ansøgningssystemet har beregnet en vægtet maksimal udvaskning, der vægter udvaskningen for hhv. andelen af udbringningsarealet hvor udvaskningen svarer til planteavlsbrug og andelen af udbringningsarealet hvor udvaskningen er ved det maksimale dyretryk.

Mark 19-0 er ikke udpeget til at ligge i opland med stigende husdyrtryk, jf. ansøgningen (nr. 81672), hvorfor dette er gjort manuelt i en scenarieberegning (nr. 90269).

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 99,29 % Omfatter: 99,41 % af arealet	1,39	58,2
Udvaskning svarende til et plantebrug: 0,59 % af arealet		65,7
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 50,00 % Omfatter: 0,59 % af arealet	0,70	68,7
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		58,2

Den beregnede vægtet maksimale udvaskning er 58,2 kg N/ha. Den reelle udvaskning (56,2 kg N/ha) overstiger dermed ikke den vægtede maksimale udvaskning.

Thisted Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede. Afskæringskriterium 1 er dermed overholdt.

Afskæringskriterium 2A/2B

Ansøgningssystemets beregninger viser:

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	53,5
Merudvaskning fra husdyrbrug	2,7

Nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt er under 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder til de pågældende oplande. Afskæringskriterie 2A og 2B er overholdt.

Thisted Kommunes vurdering:

Da husdyrbrugets andel af nitratudvaskningen til de pågældende oplande, som udbringningsarealerne afvander til, er under 1 %, vurderes det, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Afskæringskriterium 1, 2A og 2B er overholdt. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand er overholdt. Det vurderes derfor ikke, at projektet i kumulation med andre projekter ikke vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

3.10.5 Fosfor til overfladevand

Beregningerne og beskrivelserne vedrørende fosforudvaskning til overfladevande fremgår af Bilag 6 (kyst) og 7 (søer).

Ved beregning af et worst case scenarie for fosforudvaskningen, er den samlede fosforudledning fra husdyrbruget til de pågældende oplande, som udbringningsarealerne afvander til, mindre end 1%.

Thisted Kommunes vurdering:

Da husdyrbrugets andel af fosforudledningen til de pågældende oplande, som udbringningsarealerne afvander til, er mindre end 1 % i worst case beregningen, vurderes det, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig fosforpåvirkning af vandområdet.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt. Ingen af de nye ansøgte arealer vurderes at være risikoarealer, og det vurderes ikke at der er et behov for at skærpe de generelle beskyttelsesniveauer for fosfor. Det vurderes derfor ikke, at projektet i kumulation med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

3.11 Ammoniak fra udbringning

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af om der, som følge af ammoniakfordampning fra det ansøgte udbringningsarealer, kan ske påvirkninger på nærliggende naturarealer. I så fald vil der være grundlag for at skærpe husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler om udbringning af husdyrgødning. Der er her særlig fokus på arealer, der støder op til eller ligger i umiddelbar nærhed til

kvælstoffølsom natur indenfor Natura 2000. I særlige tilfælde kan kommunen vælge at stille skærpede krav om nedfældning eller husdyrgødningsfrie bræmmer.

I det følgende er der udelukkende vurderet på de nye arealer (arealerne: 8-1, 40-1, 41-0, 42-0, 43-0, 44-0, 45-0, 45-1, 46-0, 46-1, 47-0, 48-0, 49-0 og 50-0). Der er ikke ændret på arealerne, der er godkendt i miljøgodkendelsen fra 2011, og disse er derfor ikke vurderet nærmere i dette tillæg.

Natur omfattet af kategori 1, 2 og 3

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur (§ 7 stk. 1, nr. 1) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder).

Der er ikke natur omfattet af kategori 1 indenfor en afstand af 100 m fra de nye udbringningsarealer. Nærmeste kategori 1 natur er Vandet Sø, der er kortlagt som en mosaik af naturtyperne lobeliesø og kalkrige søer og vandhuller. Søen ligger ca. 650 m vest for mark nr. 41-0.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur (§ 7 stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

Der er ikke natur omfattet af kategori 2 indenfor en afstand af 100 m fra de nye udbringningsarealer. Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev (større end 2,5 ha) beliggende ca. 150 meter nord for mark 50-0.

Oversigt over kategori 1 og 2 natur fremgår af Bilag 8.

Kategori 3 natur

Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7 stk. 1, nr. 1 og 2. Det drejer sig om heder, moser og overdrev omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3, samt ammoniakfølsom skov.

Der er registreret potentiel ammoniakfølsom skov grænsende til mark 8-1, mark 47-0 og mark 48-0. Skoven er en ny skov plantet på landbrugsjord efter 2002 og vurderes derfor ikke at være ammoniakfølsom.

Øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Der øvrig natur, der er vejledende registreret § 3 beskyttet natur i umiddelbar nærhed af nogle af de nye udbringningsarealer:

Naturtype	Areal	Afstand
Sø	8-1	Ca. 5 meter
Fersk eng	49-0	Grænser til

Del af mark 49-0 er omfattet af den vejledende registrering som beskyttet fersk eng. Jævnfør naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af ferske enge. Dette betyder, at der skal være opmærksomhed på, at den ferske eng ikke må omlægges eller gødes mere end hidtil. Se omfanget af beskyttet natur på mark 49-0 på nedenstående kort.

Oversigt over § 3 natur og potentiel ammoniakfølsom skov fremgår af Bilag 9.

Udbringning af flydende husdyrgødning på visse skrånende arealer

Ingen af de nye ansøgte udbringningsarealer skråner stærkt ned mod beskyttede søer eller vandløb.

Der gøres dog opmærksom på husdyrgødningsbekendtgørelsens § 30, hvoraf det følger, at husdyrgødning ikke må udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller kystvandets afgrænsning. På stejle skråninger med en hældning på mellem 6° og 12° omfatter dette dog ikke flydende husdyrgødning, som nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø.

Thisted Kommunes vurdering:

Af Miljøstyrelsens WIKI-vejledningen fremgår følgende:

"Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre med de nuværende krav. Det gælder desuden, at jo tyndere gylle, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab. Ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Kvæggyllen, som typisk har højere tørstofindhold, kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter. Hvis gyllen nedbringes hurtigt, nedfældes eller der anvendes forsuret gylle er påvirkningen selv tæt på naturområder langt under 1 kg N/ha."

Afskæringskriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 3 omfatter alene ammoniakfordampning fra stald og lager. Fordampningen fra udbringningsarealerne i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er som udgangspunkt ikke reguleret af afskæringskriterierne i bilag 3. Det fremgår dog af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, at *"Hvis de nærliggende naturarealer derimod ligger indenfor et Natura 2000 område eller indeholder yngle- rasteområder for bilag IV arter, kan der være behov for at stille skærpede vilkår"*.

Pga. afstanden til nærmeste kategori 1 og 2, vurderes disse ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med driften af de nye arealer.

De nye arealer vurderes at have været i hidtidig omdrift, og fortsat drift af arealerne vurderes derfor ikke at kunne have en væsentlig påvirkning på arealer omfattet af kategori 3 eller øvrig natur beskyttet af § 3. Tilstanden af de beskyttede naturtyper vurderes derfor ikke at ændre sig som følge af det ansøgte projekt under forudsætning af at mark 49-1 ikke omlægges oftere end hidtil.

Det vurderes også, at når husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle udbringningsregler efterfølges, vil det ansøgte ikke have en væsentlig påvirkning på beskyttede vandløb eller søer.

3.11.4 Øvrige forhold angående udbringningsarealer

Fredninger

Ingen af de nye udbringningsarealer er beliggende i eller grænsende til fredede områder. Der ligger 3 fredede gravhøje på mark 41-0.

Beskyttede sten- og jorddiger

Markerne nr. 44-0 og 46-0 grænser delvist til beskyttede jord- og stendiger.

Thisted Kommunes vurdering:

Den fortsatte drift af udspretningsarealerne vurderes ikke at påvirke fortidsminder eller beskyttede sten- jorddiger, der grænser op til eller danner skel mellem udbringningsarealer. Der gøres opmærksom på, at gravhøje og 2 m zonen omkring disse, ikke må jordbehandles eller anvendes til udspretningsareal.

Kommuneplan 2010-2022

Nogle af de nye arealer ligger indenfor områder, der i Kommuneplan 2010-2022 er udpeget som biologisk interesseområde med økologisk forbindelseslinje. Det drejer sig om arealerne 49-0, 50-0 og 8-1. Det vurderes, at driften af arealerne ikke er i strid med kommuneplanen. Andre interesseområder i Kommuneplanen vurderes ikke at være af væsentlig betydning for driften af arealerne.

3.12 Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringningsarealer)

Bilag IV i EU's habitatdirektiv indeholder en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til generelt at beskytte, uanset om de forekommer inden for eller uden for beskyttelsesområderne. For at beskytte bilag IV-arter må disse yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Derfor skal land- og skovbrug tilrettelægge deres aktiviteter, således levevilkårene for arterne ikke forringes. Det er lodsejerens eget ansvar ikke at beskadige eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder, også selvom myndighederne ikke har oplyst om konkrete forekomster af bilag IV-arter i området.

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriftens udbringningsarealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriftens udbringningsarealer:

Dyr:	Planter:
Vandflagermus	ingen registrerede
Birkemus	
Odder	
Markfirben	
Stor vandsalamander	
Spidssnudet frø	
Strandtudse	
Ulv	

- **Flagermus:** Flagermus kan om sommeren opholde sig i hulheder og sprækker i træer, fugle- eller flagermuskasser eller i bygninger. Flagermus søger typisk føde over søer og åer, i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn, som den finder via ledelinjer i landskabet. En god vandkvalitet er for mange flagermus vigtig.
- **Birkemus** - forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.
- **Odder** - forekommer ved vandløb og søer og lever i tilknytning til vådområder.
- **Markfirben** - lever spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder.
- **Stor vandsalamander** og **spidssnudet frø** - er begge arter, der er knyttet til våde habitater som eksempelvis klitlavninger, moser, enge, søer og vandhuller.

- **Strandtudse** - lever primært i tilknytning til klithederne og strandengene, hvor de typisk yngler i temporære, lysåbne vandsamlinger.
- **Ulv** - opholder sig oftest i mere upåvirkede områder såsom større skov- eller hedearealer.

Thisted Kommunes vurdering:

Da udbringningspraksis ikke ændres med denne godkendelse vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af yngle- og rasteadsler for arter på habitatdirektivets bilag IV.

3.13 BAT for udbringning af husdyrgødning

Ansøgers oplysninger:

Ingen ændringer

Thisted Kommunes vurdering:

Ingen ændringer

3.14 Gener fra udbringning

Af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning fremgår følgende:

"Der kan forekomme lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året, hvilket betyder, at disse lugtgener vil være af mindre betydning end lugt fra husdyrbrugets anlæg.

Særligt vedrørende lugt bemærkes, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Således må beboere i landzone tåle mere lugt fra husdyrbrug end beboere i byzone, hvor der er husdyrbrug i nærheden af byen, jf. f.eks. Miljøklagenævnets afgørelse "Broskovvej"."

På baggrund af Miljøstyrelsens vejledning og de gældende regler for udbringning af husdyrgødning, vurderes udbringning af husdyrgødning på de ansøgte nye arealer ikke at give unødige gener.

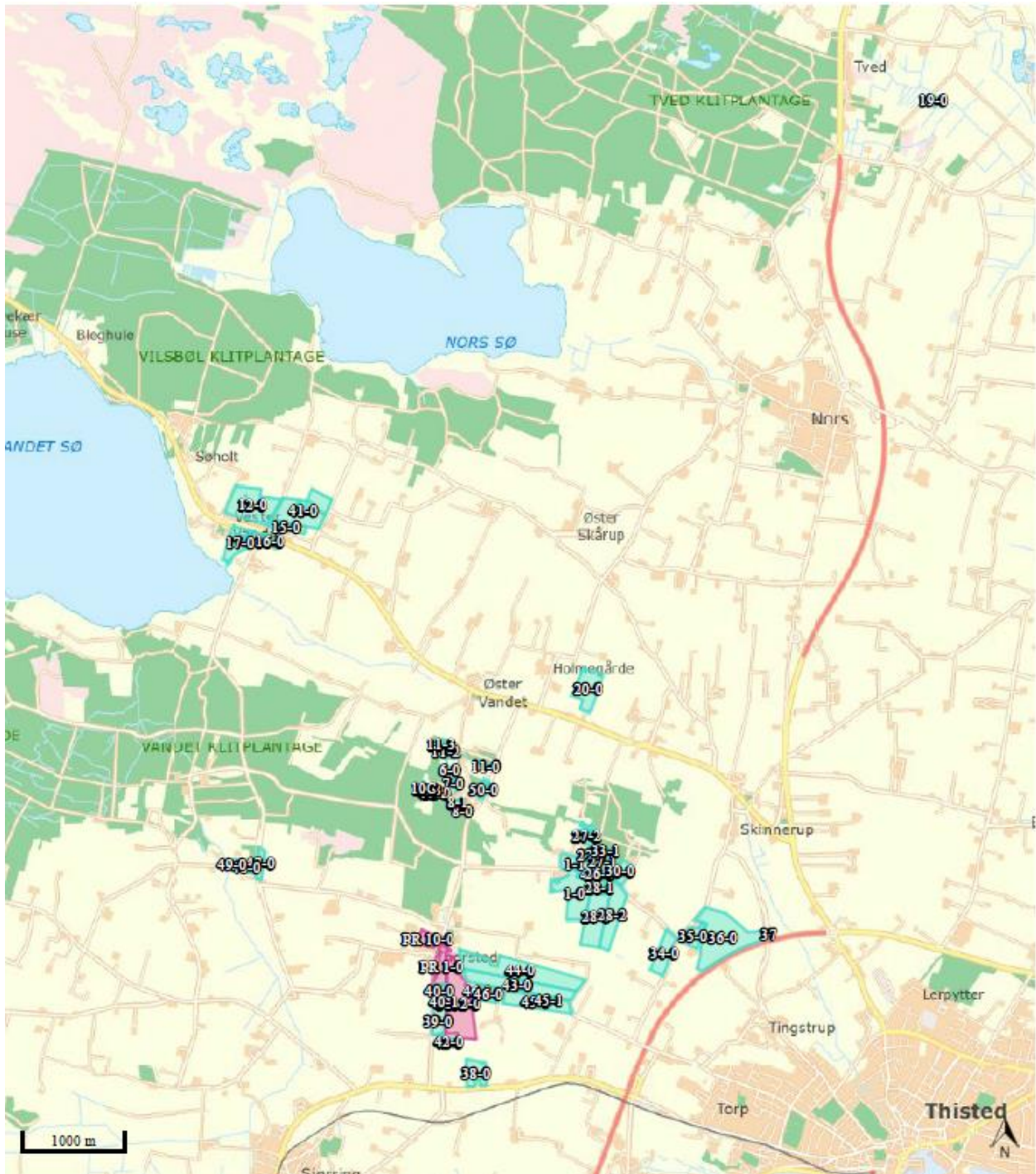
4. INDKOMNE HØRINGSSVAR

Ved høringsperiodens udløb er der ikke indkommet hørings svar.

BILAG

Bilag 1: Udbringningsarealer

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

arealer_1

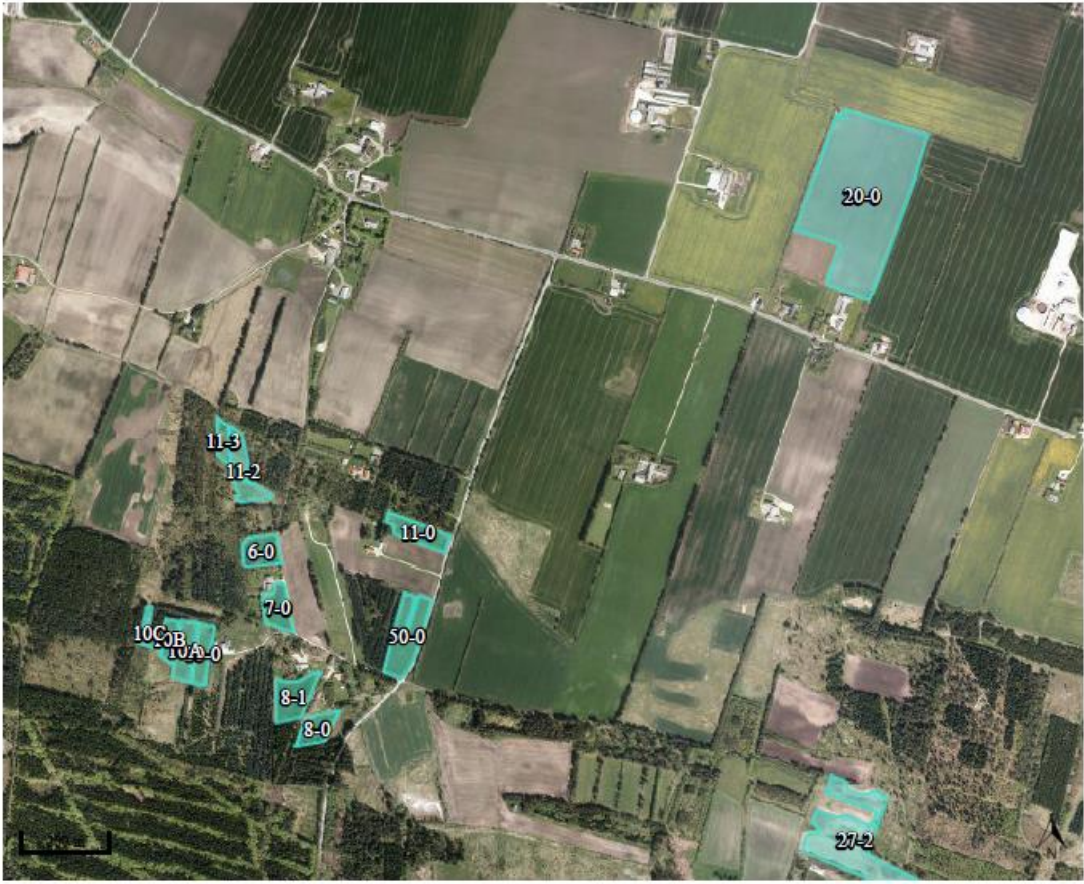
(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

arealer_2

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

arealer_3

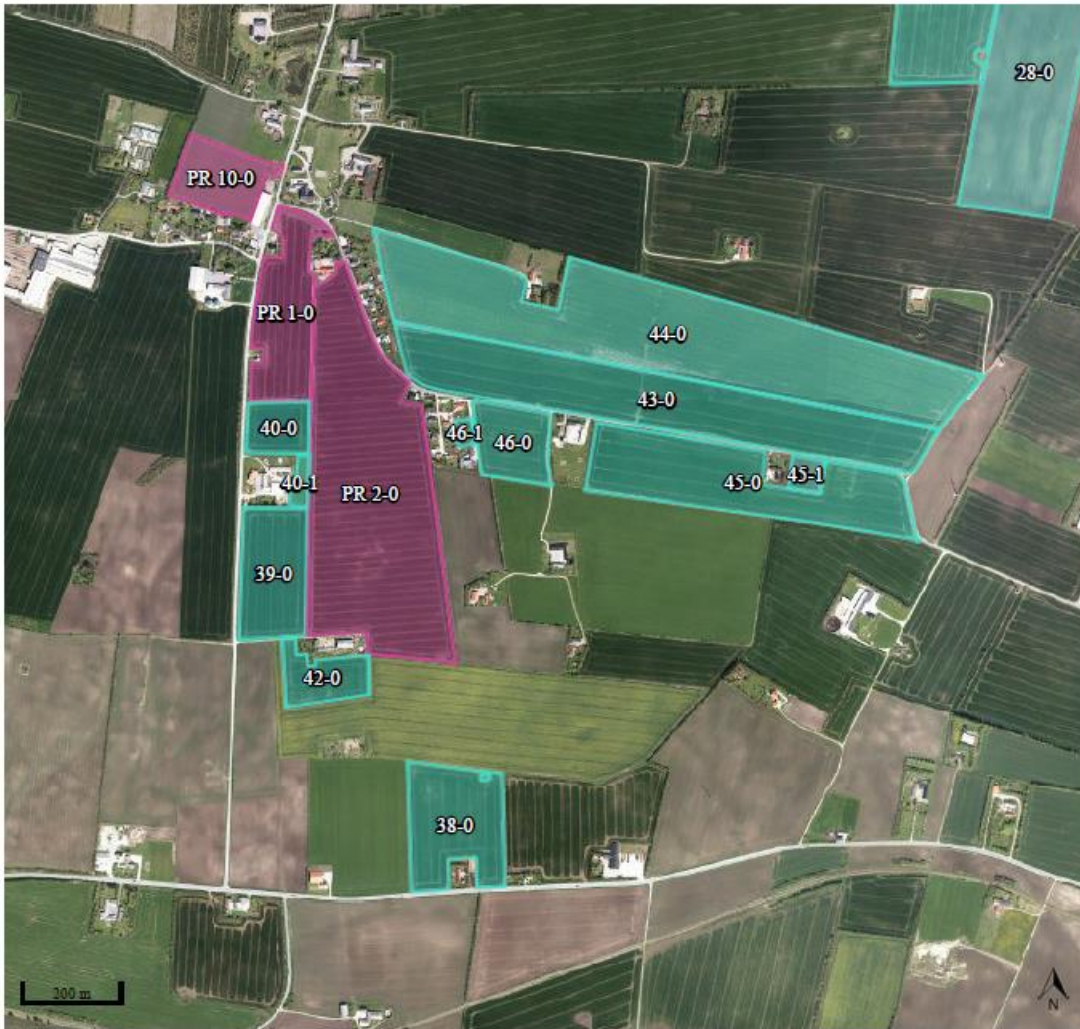
(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

arealer_4

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

arealer_5

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

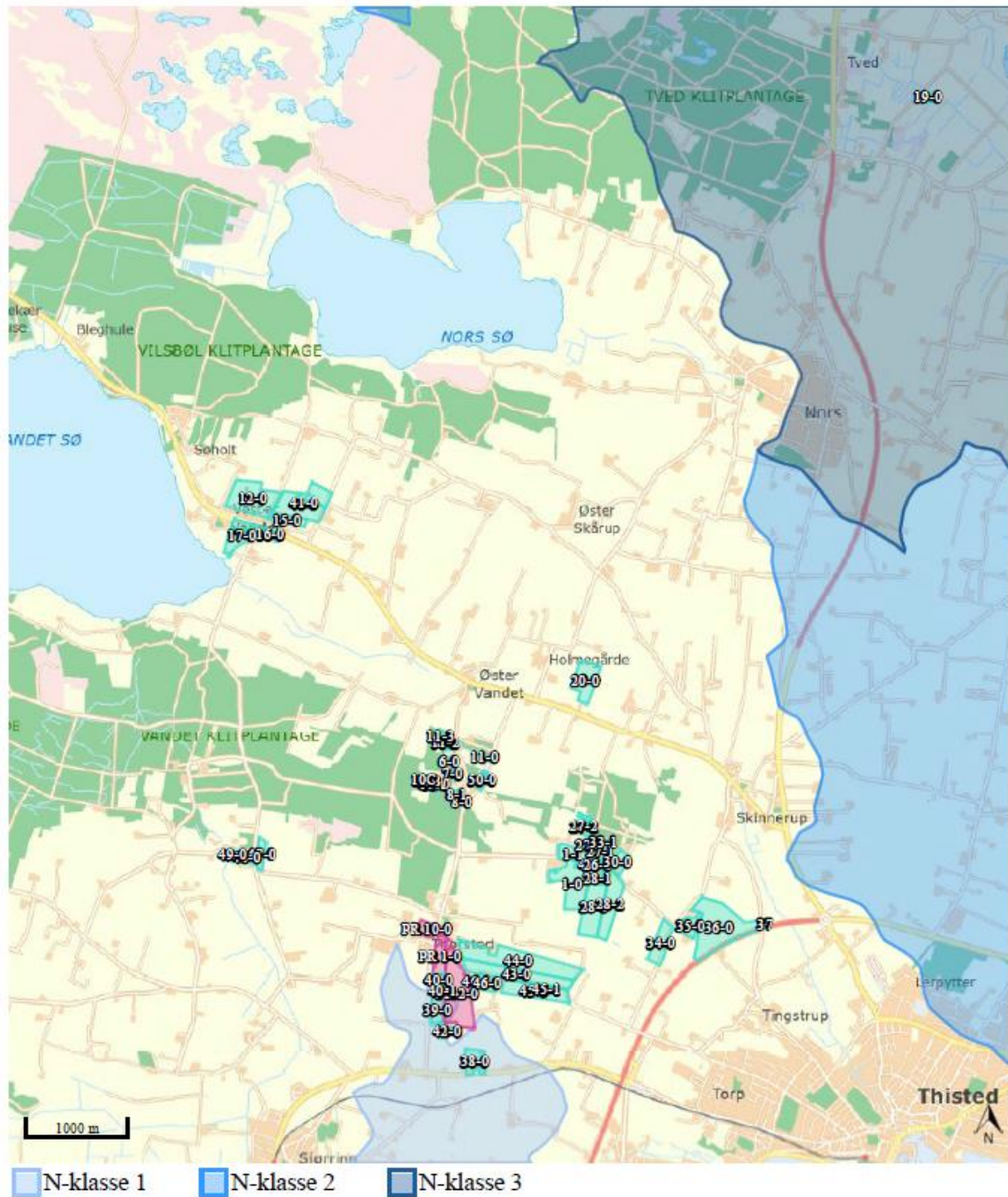
arealer_6

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

Bilag 2: Nitratklasser

Nitratklasser

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

Bilag 3: Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitrat til grundvand

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2016,

ConTerra ApS

Sagsinformation:

Skema ID: 90269 Sagsnr: -

Ansøger navn: -

Ejendommens adr.: Klatmøllevvej 27

Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted

Kommentar:

scenarieregning skema 90269 (scenarie af 81672; mark 19-0 med udvaskning svarende til planteavlbrug)

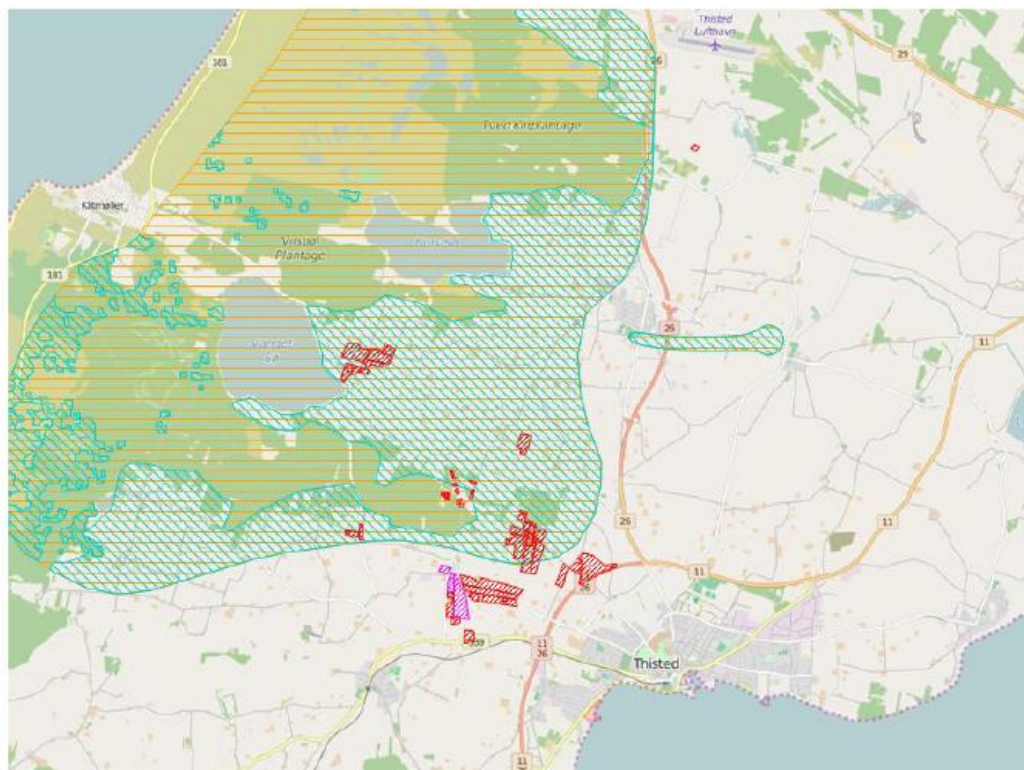
Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandetets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 199,1 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 102,4 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 98,5 ha zoneret.

Legende:	
	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Harmoniarealer i ansøgningen

Arealer i NFI:

Mark nr.	Mark areal	Areal i NFI
1-1	4,14 ha.	4,14 ha.
4-0	0,99 ha.	0,99 ha.
6-0	0,56 ha.	0,56 ha.
7-0	0,55 ha.	0,55 ha.
8-0	0,48 ha.	0,48 ha.
10-0	0,48 ha.	0,48 ha.
10A	0,55 ha.	0,55 ha.
10B	0,29 ha.	0,29 ha.
10C	0,24 ha.	0,24 ha.
12-0	13,85 ha.	13,85 ha.
15-0	3,16 ha.	3,16 ha.
16-0	1,46 ha.	1,46 ha.
17-0	6,61 ha.	6,61 ha.
20-0	7,94 ha.	7,94 ha.
26-0	1,14 ha.	1,14 ha.
27-0	1,78 ha.	1,78 ha.
27-1	2,09 ha.	2,09 ha.
28-0	11,56 ha.	7,8 ha.
28-1	1,05 ha.	1,05 ha.
28-2	9,32 ha.	6,31 ha.
30-0	3,82 ha.	3,82 ha.
27-2	2,78 ha.	2,78 ha.
33-1	0,55 ha.	0,55 ha.
1-0	11,84 ha.	11,84 ha.
11-2	0,67 ha.	0,67 ha.
11-0	0,6 ha.	0,6 ha.
41-0	13,77 ha.	13,77 ha.
47-0	2,22 ha.	2,22 ha.
48-0	2,07 ha.	2,07 ha.
49-0	0,43 ha.	0,43 ha.
8-1	0,75 ha.	0,75 ha.
11-3	0,26 ha.	0,26 ha.
50-0	1,14 ha.	1,14 ha.

I den følgende tabel er de harmoniarealer i ansøgningen listet, hvis placering i forhold til status på den statslige kortlægning/indsatsplanlægning afgør, hvilke krav der stilles til udvaskning.

Mark nr.	Mark areal	NFI Areal indsatsområde (ha)	Ansøgt udv. (mg/l)	Planteavls udv. (mg/l)
1-1	4,14	4,14	51	48
4-0	0,99	0,99	51	48
6-0	0,56	0,39	63	60
12-0	13,85	13,85	51	48
15-0	3,16	3,16	51	48
16-0	1,46	1,46	51	48
17-0	6,61	6,61	51	48
20-0	7,94	7,94	49	47
26-0	1,14	1,14	51	48
27-0	1,78	1,78	51	48
27-1	2,09	2,09	51	48
28-0	11,56	7,8	49	47
28-1	1,05	1,05	49	47
28-2	9,32	6,31	49	47
30-0	3,82	3,82	51	48
27-2	2,78	2,78	63	60
33-1	0,55	0,55	51	48
1-0	11,84	11,84	49	47
11-2	0,67	0,67	63	60
11-0	0,6	0,6	63	60
41-0	13,77	13,77	51	48
47-0	2,22	2,22	51	48
48-0	2,07	2,07	51	48
49-0	0,43	0,43	51	48
11-3	0,26	0,26	63	60
50-0	1,14	0,73	63	60
SUM:	105,8	98,5	-	-

Vurdering

Den gennemsnitlige nitratudvaskning fra det ansøgte projekt overstiger 50 mg nitrat/l, men giver ikke anledning til en stigning i forhold til det nuværende udvaskningsniveau. Udvasningen overstiger dog niveauet fra et standardplanteavlsbrug i området på markerne 1-1, 4-0, 6-0, 12-0, 15-0, 16-0, 17-0, 20-0, 26-0, 27-0, 27-1, 28-0, 28-1, 28-2, 30-0, 27-2, 33-1, 1-0, 11-2, 11-0, 41-0, 47-0, 48-0, 49-0, 11-3 og 50-0 og giver dermed anledning til en uacceptabel høj udvaskning set i lyset af grundvandets prioritering i området. Udvasningskravet kan kun opfyldes, hvis der i det givne område stilles vilkår for de 98,5 ha i området, der er udpeget som zoneret/indsatsområde.

Konklusion

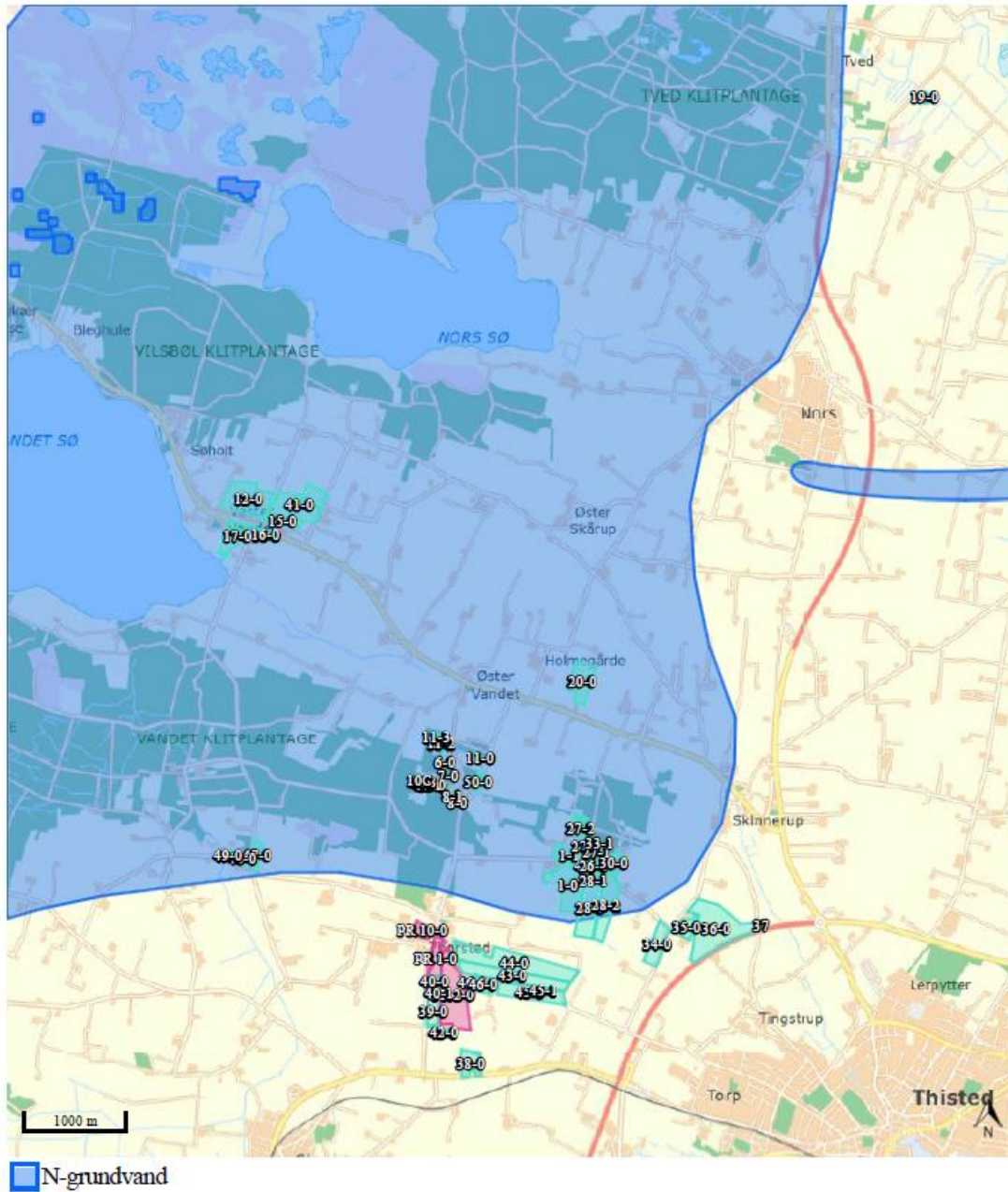
Der er arealer hvor der er foretaget zoneret. Udvasningen for disse arealer er større end udvasningen fra en tilsvarende planteavlsbrug. Det skal vurderes om der skal stilles særlige vilkår for at reducere udvasningen. Er der en vedtaget indsatsplan skal udvasningen endvidere vurderes i forhold til kravene i planen.

Der er ikke indtegnet arealer i andre kommuner.

Der er indtegnet aftalearealer i ansøgningen, men de er beliggende uden for NFI.

Bilag 4: Nitratfølsomme indvindingsområder

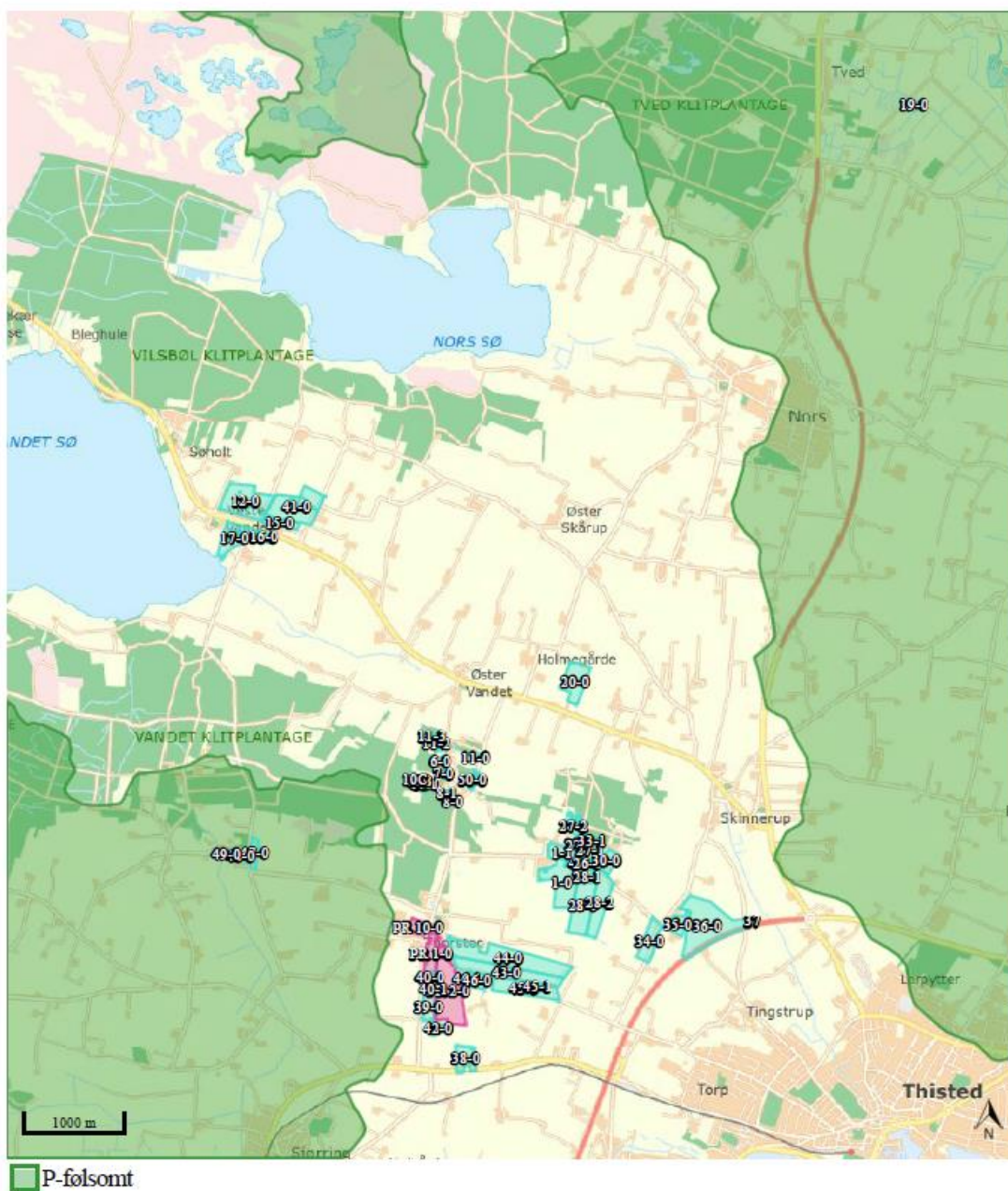
Nitratfølsomme indvindingsområder

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

Bilag 5: Fosforfølsomme områder

Fosforfølsomme områder

(kort fra www.husdyrgodkendelse.dk)

Bilag 6: Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitratudvaskning til overfladevande – kyst

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2016,

ConTerra ApS

Sagsinformation:

Skema ID: 90269 Sagsnr: -

Ansøger navn: -

Ejendommens adr.: Klatmøllevej 27

Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted

Kommentar:

scenarieregning skema 90269 (scenarie af 81672; mark 19-0 med udvaskning svarende til planteavlbrug)

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævnes praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulativ med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data. Hvis dyretrykket er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode.

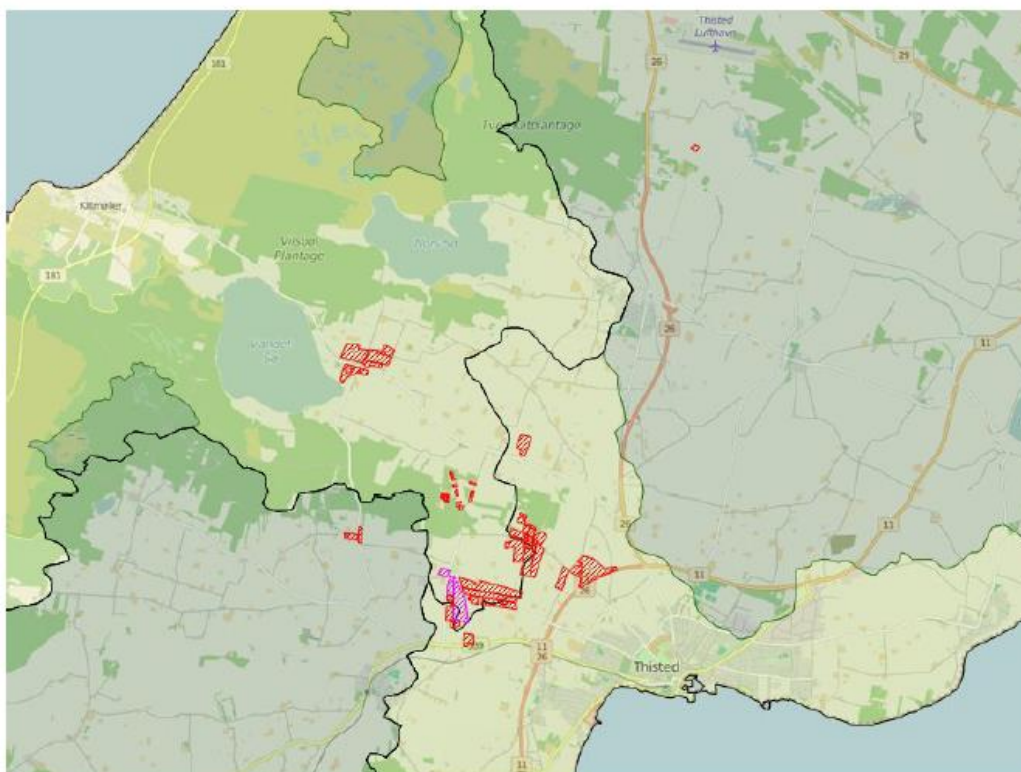
Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 199,1 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 56,2 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 58,3 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 53,5 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 5,89 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 7,8 kgP/ha/år.

Legende:

	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplads grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 16: Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg er blandt andet

habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Skagerak/Vesterhav (Hirtshals)
- Vest for Mors

Habitatområde Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Nissum Bredning
- Vest for Mors

Habitatområde Mågerodde og Karby Odde

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 177: Mågerodde og Karby Odde er blandt andet habitatnaturtyperne: Kystlaguner og strandsøer (1150) og Støre lavvandede bugter og vige (1160). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Mågerodde og Karby Odde:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 12: Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage er: sangsvane, kortnæbbet gås, pibe- og hvinand, toppet skallesluger og dværgterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltsvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Lønnerup Fjord

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 19: Lønnerup Fjord er: pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås og pomeransfugl. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære

fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofforforsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Lønnerup Fjord:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 20: Vestlige vejler, Arup Holm og Hovsør røn er: rørdrum, hvid stork, pibe- og sangsvane, grå-, sæd- og kortnæbbet gås, rør- og blå kærhøg, vandrefalk, engsnarre, brushane, plettet rørvagtel, hjejle, almindelig ryle, sort- fjord- og havterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofforforsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Den kraftige gødningstilførsel til Danmarks markarealer har medført ændringer af flora og fauna i levestederne for flere af udpegningsarter. Næringsstoffølsomme plantearter har i mange år haft bedre vilkår end de mere naturlige, langsomt voksende plantearter, som oprindeligt har været karakteristiske for engene. Høje næringsindhold i vandløbende medfører endvidere i forbindelse med regelmæssige oversvømmelser en næringsstoffølsomme af eng og vådområder med øget tilgroning og ændringer i den oprindelige artsammensætning i plantelivet til følge. Tilgroning af eng og rørsømpe forringer yngleforholdene for mange af arterne på udpegningsgrundlaget bl.a. engsnarre og brushane. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn:

- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Agger Tange

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 23: Agger Tange er: rørdrum, pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås, lysbuget knortegås, pibe-, spids- og krikand, rørhøg, lille kobbersnepe, klyde, hjejle, almindelig ryle, brushane, fjord-, dværg-, split- og havterne og mosehornugle. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofforforsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange:

- Nissum Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Mågerodde og Karby Odde

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 25: Mågerodde og Karby Odde er: lysbuget knortegås, klyde, hjejle, dværg- og havterne. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofforforsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring

af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Mågerodde og Karby Odde:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 27: Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme er: lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, klyde, hjejle og havterne. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltsvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. For arten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget i form af ålegræs en alvorlig trussel. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Nissum Bredning

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 28: Nissum Bredning er: hvinand og toppet skallesluger. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for fuglene på udpegningsgrundlaget. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Nissum Bredning:

- Nissum Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Harbøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 39: Harbøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø er: sangsvane, kortnæbbet gås, bramgås, lysbuget knortegås, hvidbrystet præstekrave, klyde, almindelig ryle, brushane, mosehornugle, fjord- og dværgerne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. For arten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget i form af ålegræs en alvorlig trussel. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Harbøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø:

- Nissum Bredning

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvasning ved DE (reel):	56,2 kg N/ha
Udvasningen for et standard-planteavlbrug:	- 53,5 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 2,7 kg N/ha

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Skagerak/Vesterhav	Vest for Mors	Nissum Bredning
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	100,9 ha	93,54 ha	4,71 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-	-
Dyrket areal i opland:	3936 ha	48159 ha	39058 ha
Øvrigt areal i opland:	17729 ha	21637 ha	20951 ha
Samlet areal i opland:	21665 ha	69795 ha	60009 ha

	Skagerak/Vesterhav	Vest for Mors	Nissum Bredning
Vurdering af kumulativ effekt:			
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-	-
DEmax Planteavl:	-	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-	-
Kvælstofbidrag opland:			
Reduktionsprocent:	78 %	42 %	76 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	39241 kgN	1155221 kgN	474053 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	39004 kgN	125493 kgN	50282 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	78245 kgN	1280714 kgN	524335 kgN
Kvælstofbidrag projekt:			
N-bidrag fra husdyrgødning:	2,7 kgN/ha	2,7 kgN/ha	2,7 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	88 %	25,3 %	88 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	32,7 kgN	188,6 kgN	1,5 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	88 %	25 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	32,7 kgN	188,6 kgN	1,5 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	56,2 kgN/ha	56,2 kgN/ha	56,2 kgN/ha
Opsummering:			
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja	Ja

	Skagerak/Vesterhav	Vest for Mors	Nissum Bredning
Fosforbidrag opland:			
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	-	9632 kgP	7812 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	-	1731 kgP	1676 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	-	6440 kgP	5537 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	-	17803 kgP	15025 kgP
Fosforbidrag projekt:			
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	7,8 kgP/ha	7,8 kgP/ha	7,8 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	-	3,12 %	3,12 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	-	2,92 kgP	0,15 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-	-
Samlet P-Bidrag:	3,15 kgP	2,92 kgP	0,15 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	-	0,02 %	0 %
Opsummering:			
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	-	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja	Ja

Konklusion

Dyretrykket har været faldende siden 2007 i de kystoplande, hvor der er harmoniarealer og Thisted Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 er kommet væsentlige nye kilder til nitratudvaskning i kystoplandene. Det ansøgte projekt medfører ikke en kumulativ effekt.

I de aktuelle kystoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Afskæringskriterierne for påvirkning af Natura 2000 områder er overholdt. Projektet kan derfor godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af ansøgningen.

Mark 17-0 ligger nærmere end 20 meter fra vandløb/sø og terrænhældningen er over 6 grader. Arealerne må som udgangspunkt ikke anvendes som harmoniareal. Dog kan flydende husdyrgødning udbringes, hvis det nedfældes parallelt med vandløbet/søbredden.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er indtegnede aftalearealer i ansøgningen, men de er beliggende uden for oplande med en kumulativ effekt.

Bilag 7: Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitratudvaskning til overfladevande – søer

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2016,

ConTerra ApS

Sagsinformation:

Skema ID: 90269 Sagsnr: -

Ansøger navn: -

Ejendommens adr.: Klatmøllevvej 27

Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted

Kommentar:

scenarieberegning skema 90269 (scenarie af 81672; mark 19-0 med udvaskning svarende til planteavlsbrug)

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledningen om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffatte søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplande, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et søopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplandene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlsbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søopland, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutrofierte og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

Da Natura 2000 naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

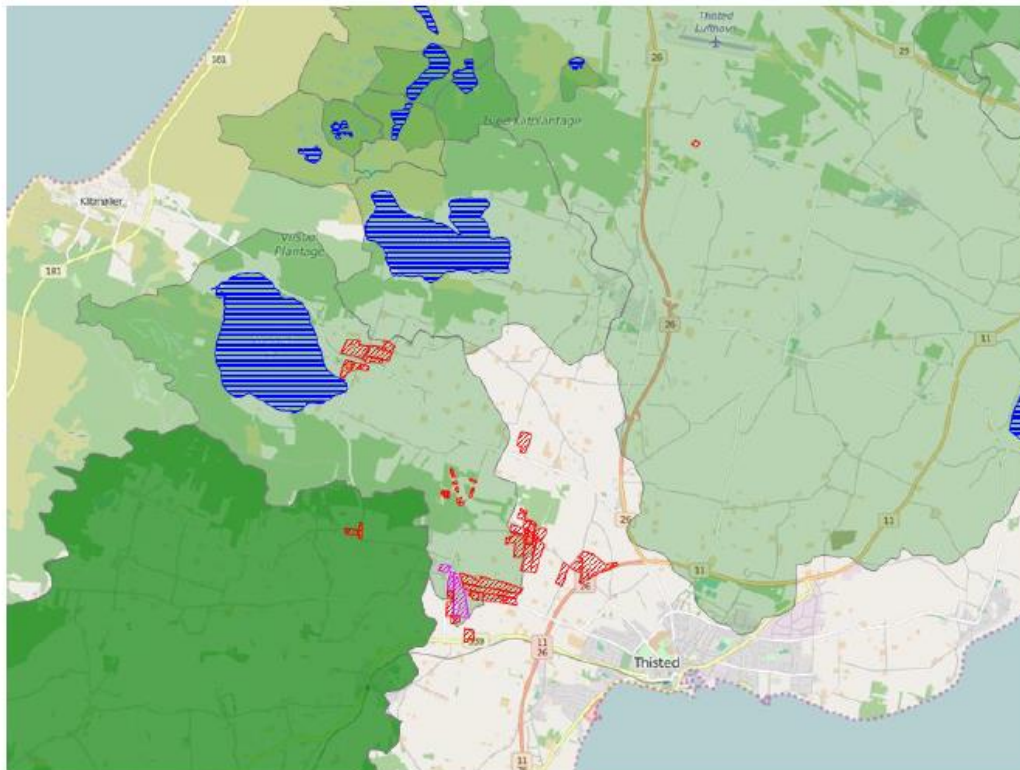
Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 199,1 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 137,92 ha i søoplade i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 56,2 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 58,3 kg N/ha. Fosforoverskuddet er 7,8 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 53,5 kg N/ha.

Legende:	
■	Oplande til søer.
■	Søer.
■	Udbringnings arealer i ansøgningen.
■	Aftale arealer i ansøgningen.

Søer i Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de søer i Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Rodenbjerg Sø er en 17,3 ha stor sø, der har et oplandsareal på 30993,33 ha. 19873,781 ha af sooplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 11%, Sand: 82%, Organisk: 6%. I den statslige vandplanlægning er Rodenbjerg Sø karakteriseret som søtype 11 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvand, saltholdig og lavvand. Rodenbjerg Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenede og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-

Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Ørum Sø er en 427 ha stor sø, der har et oplandsareal på 30894,25 ha. 19803,242 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 12%, Sand: 82%, Organisk: 6%. I den statslige vandplanlægning er Ørum Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Ørum Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3150: Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks.

Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks er søer eller vandhuller, der er mere eller mindre næringsrige, hvor der enten findes frit flydende vandplanter eller visse store arter af vanddaks. Vandet kan være rent og klart, men i mange søer er vandet blevet mere eller mindre grumset og ugenomsigtigt grundet tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks samt brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Ove Sø er en 356 ha stor sø, der har et oplandsareal på 22915,79 ha. 14863,514 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 15%, Sand: 75%, Organisk: 10%. I den statslige vandplanlægning er Ove Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Ove Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3150: Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks.

Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks er søer eller vandhuller, der er mere eller mindre næringsrige, hvor der enten findes frit flydende vandplanter eller visse store arter af vanddaks. Vandet kan være rent og klart, men i mange søer er vandet blevet mere eller mindre grumset og ugenomsigtigt grundet tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vanddaks samt brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Lønnerup Fjord er en 134,9 ha stor sø, der har et oplandsareal på 14411,63 ha. 9423,945 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 32%, Sand: 63%, Organisk: 5%. I den statslige vandplanlægning er Lønnerup Fjord karakteriseret som søtype 11 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, saltholdig og lavvandet. Lønnerup Fjord er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenede og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-

Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processer en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Nørhå Sø er en 19 ha stor sø, der har et oplandsareal på 11750,02 ha. 7983,565 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 58%, Sand: 29%, Organisk: 12%. I den statslige vandplanlægning er Nørhå Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Nørhå Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenet og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processer en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Vandet Sø er en 482 ha stor sø, der har et oplandsareal på 3055,35 ha. 1220,12 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 42%, Sand: 56%, Organisk: 2%. I den statslige vandplanlægning er Vandet Sø karakteriseret som søtype 10 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og dyb. Vandet Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3110: Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer) er søer og vandhuller, som er næringsfattige og har med deres lave kalkindhold grundlag for en særlig flora af vandplanter. Søerne har ofte en zoneopdelt vegetation af flerårige vandplanter og såkaldte amfibiske planter, der findes både i vand og på land. Lobeliesøen med strandbo, tvepibet lobelie og på lidt dybere vand brasenføde er det klassiske eksempel på typen. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processer en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Nors Sø er en 347 ha stor sø, der har et oplandsareal på 1839,2 ha. 731,781 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 35%, Sand: 64%, Organisk: 1%. I den statslige vandplanlægning er Nors Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Nors Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3110: Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer) er søer og vandhuller, som er næringsfattige og har med deres lave kalkindhold grundlag for en særlig flora af vandplanter. Søerne har ofte en zoneopdelt vegetation af flerårige vandplanter og såkaldte amfibiske planter, der findes både i vand og på land. Lobeliesøen med strandbo, tvepibet lobelie og på lidt dybere vand brasenføde er det klassiske eksempel på typen. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem

sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processer en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Beregning af projektets påvirkning i berørte søoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givent søopland, som afvander til en af de nævnte søtyper i Natura 2000 områder beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede søopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, udvaskning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Fosforudvaskningen er vurderet som beskrevet i indledningen.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert søopland som afvander til de sønaturtyper i Natura 2000 områder, der er omfattet af afskæringskriterie 2B, beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (udvaskning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvaskning ved DE (reel):	56,2 kg N/ha
Udvaskningen for et standard-planteavlbrug:	- 53,5 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 2,7 kg N/ha

Vurdering af kumulativ påvirkning

Kravet om at det konkrete projekt ikke må påvirke et søopland yderligere, hvor den samlede kvælstofbelastning er stigende, skal opfyldes på bedriftsniveau. Derfor kan der beregnes en maksimal tilladt udvaskning pr. ha for bedriften, som et vægdet gennemsnit af den maksimalt tilladte udvaskning i oplande med stigende husdyrtryk og den maksimalt tilladte udvaskning for de øvrige harmoniarealer. For arealer, hvor der ikke er en kumulativ effekt, må udvaskningen beregnet for de pågældende arealer maksimalt svare til udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DE_{max}). For de arealer, der ligger i et opland, hvor en øget belastning giver en kumulativ effekt, må udvaskningen maksimalt svare til den laveste værdi af udvaskningen fra et planteavlbrug og udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DE_{max}) for de pågældende arealer. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Beregning:

$$(\text{Harmoniareal(søopland med kumulativ effekt)} * \text{Udvaskning(DE}_{\text{Max1}}) + \text{Harmoniareal(øvrigt)} * \text{Udvaskning(DE}_{\text{Max2}})) / \text{Harmoniareal(samlet)}$$

1. Her bruges den mindste værdi af: "Udvaskning som planteavlbrug på udvalgte arealer" eller "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".
2. Her bruges værdien af: "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".

Påvirkning i søoplände

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstof- og fosforpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle søoplände er opstillet herunder. For hvert søoplände er det vurderet om projektet overholder afskæringskriterierne.

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø	Ove Sø	Lønnerup Fjord	Nørhå Sø	Vandet Sø	Nors Sø
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	4,71 ha	4,71 ha	4,71 ha	1,18 ha	4,71 ha	100,76 ha	0,14 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-	-	-	-	-	-
Dyrket areal i opland:	19874 ha	19803 ha	14864 ha	9424 ha	7984 ha	1220 ha	732 ha
Øvrigt areal i opland:	11120 ha	11091 ha	8052 ha	4988 ha	3766 ha	1835 ha	1107 ha
Samlet areal i opland:	30993 ha	30894 ha	22916 ha	14412 ha	11750 ha	3055 ha	1839 ha

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø	Ove Sø	Lønnerup Fjord	Nørhå Sø	Vandet Sø	Nors Sø
Vurdering af kumulativ effekt:							
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-	-	58,2 kgN/ha	-	-	-
DEmax Planteavl:	-	-	-	65,7 kgN/ha	-	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-	-	68,7 kgN/ha	-	-	-
Kvælstofbidrag opland:							
Reduktionsprocent:	86 %	86 %	86 %	67 %	87 %	83 %	83 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	104415 kgN	104199 kgN	74620 kgN	151733 kgN	39142 kgN	7123 kgN	4046 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	14678 kgN	14640 kgN	10710 kgN	16459 kgN	4821 kgN	3010 kgN	1794 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	119092 kgN	118840 kgN	85330 kgN	168193 kgN	43963 kgN	10133 kgN	5840 kgN
Kvælstofbidrag projekt:							
N-bidrag fra husdyrgødning:	2,7 kgN/ha	2,7 kgN/ha	2,7 kgN/ha	2,7 kgN/ha	2,7 kgN/ha	2,7 kgN/ha	2,7 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	88 %	88 %	88 %	25 %	88 %	88 %	88 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	1,5 kgN	1,5 kgN	1,5 kgN	2,4 kgN	1,5 kgN	32,6 kgN	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	88 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN	0 kgN	0 kgN	0 kgN	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	1,5 kgN	1,5 kgN	1,5 kgN	2,4 kgN	1,5 kgN	32,6 kgN	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0,1 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-	-	58,2 kgN/ha	-	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	56,2 kgN/ha	56,2 kgN/ha	56,2 kgN/ha	56,2 kgN/ha	56,2 kgN/ha	56,2 kgN/ha	56,2 kgN/ha
Opsummering:							
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-	-	-	-	-	-

Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Fosforbidrag opland:							
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	3975 kgP	3961 kgP	2973 kgP	1885 kgP	1597 kgP	244 kgP	146 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	890 kgP	887 kgP	644 kgP	399 kgP	301 kgP	147 kgP	89 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	0 kgP	0 kgP	2000 kgP	1330 kgP	1084 kgP	291 kgP	175 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	4864 kgP	4848 kgP	5617 kgP	3614 kgP	2982 kgP	682 kgP	410 kgP
Fosforbidrag projekt:							
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	7,8 kgP/ha	7,8 kgP/ha	7,8 kgP/ha	7,8 kgP/ha	7,8 kgP/ha	7,8 kgP/ha	7,8 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	3,12 %	3,12 %	3,12 %	3,12 %	3,12 %	3,12 %	3,12 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	0,15 kgP	0,15 kgP	0,15 kgP	0,04 kgP	0,15 kgP	3,14 kgP	0 kgP
Worst case fosforoverskud pr. ha aftalearealer:	-	-	-	-	-	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-	-	-	-	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-	-	-	-	-	-
Samlet P-Bidrag:	0,15 kgP	0,15 kgP	0,15 kgP	0,04 kgP	0,15 kgP	3,14 kgP	0 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0,46 %	0 %
Opsummering:							
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Konklusion

En øget påvirkning i søoplandet vil medføre en kumulativ effekt ved øget påvirkning fra det ansøgte projekt. Udvaskningen for de arealer som ligger i oplandet skal derfor være mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlsbrug. Udvaskningskravet skal opfyldes på bedriftsniveau. Kravet beregnes derfor som et vægtet gennemsnit for arealer i og udenfor oplande, hvor der er en kumulativ effekt. Det samlede harmoniareal i oplande med kumulativ effekt er 1,18 ha.

Kravet til den arealvægtede udvaskning for bedriften er beregnet til 58,2 kg N pr. ha. Af ansøgningssystemet fremgår at den faktiske udvaskning ved den ansøgte drift er på 56,2 kg N pr. ha.

Afskæringskriterie 1 er overholdt da den faktiske udvaskning fra det ansøgte projekt er mindre end eller lig med det beregnede krav til den arealvægtede udvaskning for bedriften.

I de aktuelle søoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

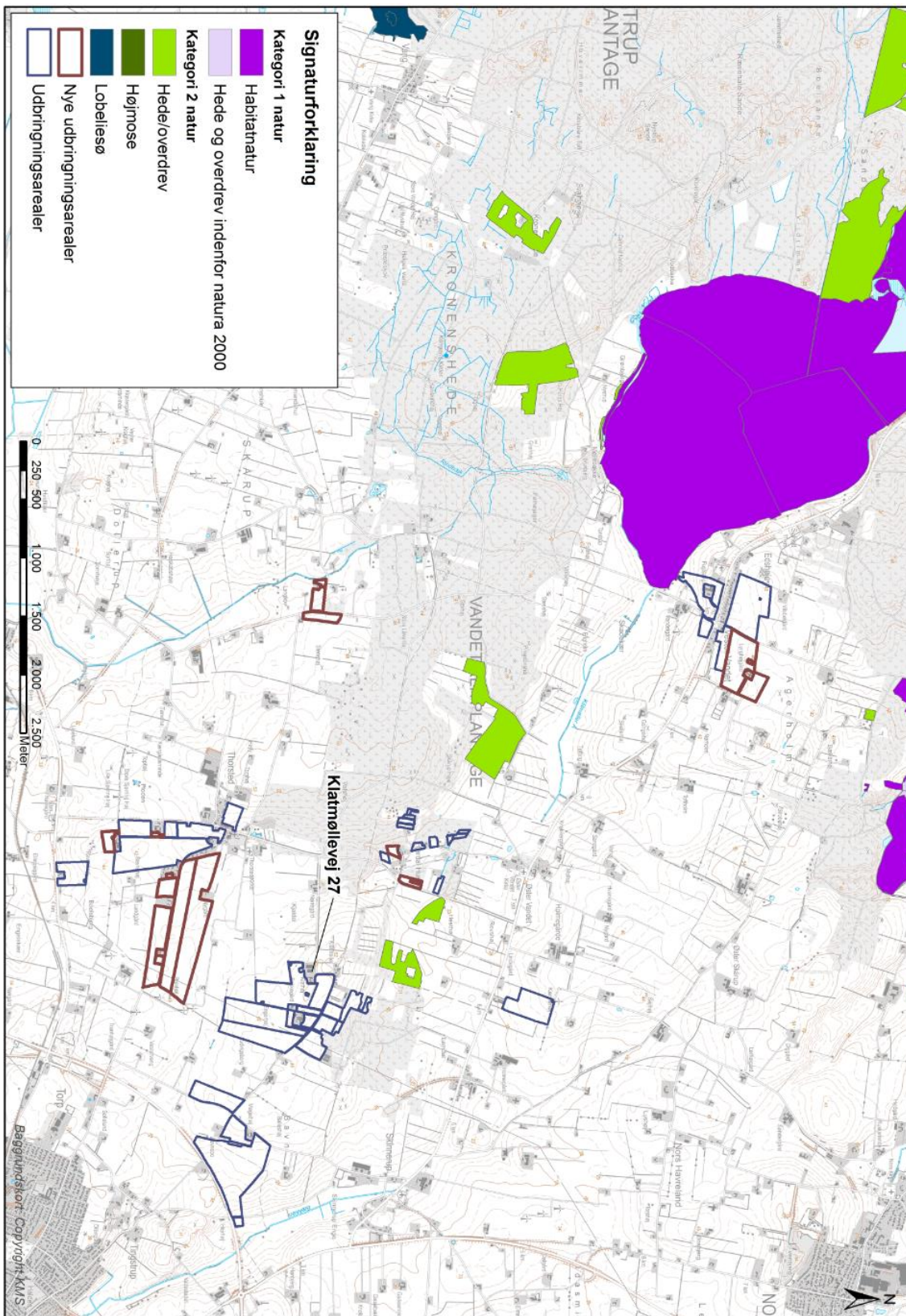
Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er indtegnede aftalearealer i ansøgningen, men de er beliggende uden for oplande med en kumulativ effekt.

Bilag 8: Oversigt over kategori 1 og 2 natur

Bilag 9: Oversigt over § 3 natur og potentiel ammoniakfølsom skov

